

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Tapsony Község
Önkormányzata**

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	13
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	62
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	69
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	78
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	84
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	85
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	86
1. A HEP IT részletei.....	86
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	86
Jövőképünk.....	88
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>).....	89
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	90
3. Megvalósítás.....	96
3.1 A megvalósítás előkészítése	96
3.2 A megvalósítás folyamata	96
3.3 Monitoring és visszacsatolás	99
3.4 Nyilvánosság	99
3.6 Érvényesülés, módosítás	100
4. Elfogadás módja és dátuma.....	101

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Tapsony Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tapsony története

Tapsony község Somogy megye dél-nyugati részének szelíd dombjai között található, különleges szépségű, természeti értékekben, hagyományokban gazdag vidék. Marcali, Nagykanizsa és Kaposvár városok között, a megyeszékhelytől délnyugatra fekvő 650 lakosú kisközség.

A rendkívül szép természeti környezetben található települést 1331-től jegyzik. 1715-1735 között Tapsony volt Somogy vármegye székhelye. Sajnos a megyeháza épületének rommaradványai eltűntek már. A XX. század harmincas

éveiben Tapsonynak még közel 1900 lakosa volt. Több pusztá tartozott a településhez Teberzd, Tölös, Merke, Móriczfa, Kandászhalom és Felsőpuszta. A szomszédos településeink Nagyszakácsi, Szenyér, Nemeskisfalud. Tapsonyt legkönnyebben a 68-as főútról lehet megközelíteni egy három kilométeres bekötőúton. A 7-es főútról Szőkedencsnél letérve Nagyszakácsin keresztül érhető el. A falut gépkocsival illetve autóbusszal lehet megközelíteni. Az autóbusszok főként az iskolához és a munkahelyekhez igazodnak.

Tapsony jellegzetesen sugaras szerkezetben épült. A falu központja a Széchenyi tér, innen ágazik szét hat utcája. A főtéren található a polgármesteri hivatal, a vegyes, a művelődési ház, a presszó, a posta, az egészségház, a világháborús emlékművek, valamint kissé távolabb az orvosi rendelő és a templom

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Minden utcában látható régi és új ház egyaránt. A falutól kb. egy kilométerre fekszik a halastó és emelkedik a szőlőhegy. Itt a falubelieknek vannak kis prэшázai és hétvégi telkei. A megtermelt bor általában a pincszereken és a baráti társaságokban fogy el. A Tapsony határában húzódo szántókon főként a helyi mezőgazdasági vállalkozások búzát, kukoricát, napraforgót és repcét termesztnek. A belterület utcái vezetékes vízzel, gázzal, villanyhálózattal ellátottak. A hulladékot heti rendszerességgel szállítják el, de csatornahálózat még nem épült meg. A falu lakónépesség száma 650 fő, amelyben az idősek aránya több mint húsz százalék.

Számord Ignác római katolikus plébános Tapsonyban született 1857. augusztus 25-én. A községben három műemlék található: 1750-1753 között barokk stílusban felépült római katolikus templom, a szintén barokk, 229 éves pestis oszlop, a temetőben, valamint ennek közelében egy 122 éves fa harangláb, amelyet eredetileg Kismerkepusztán állítottak fel.

A Tapsonyhoz tartozó erdőben található az ország legnagyobb szilfája, amely 250-300 éves 27 méter magas és törzsének kerülete 583 cm.

Infrastruktúra

A belterület utcái vezetékes vízzel, gázzal, villanyhálózattal, telefonhálózattal és internet kapcsolattal ellátottak. Szennyvízhálózat jelenleg nincs a településen. A hulladékot heti rendszerességgel szállítják el, szelektív hulladékgyűjtők vannak.

Közoktatás

A tapsonyi Vörös István Általános Iskola 2004-ben megszűnt. Az általános iskolás gyermekek Böhönyére, Marcaliba járnak iskolába. A napközi otthonos óvoda a helyi önkormányzat fenntartásában működik.

Egészségügyi ellátás

A betegek ellátását helyben házi orvos végzi a községben. A faluban a gyermekek ellátását védőnő biztosítja szintén helyben.

Mivel a gyógyszertár 2017. augusztus 1-vel bezárt, ezért az önkormányzat heti két alkalommal (kedd és csütörtök délután) biztosítja a lakosság részére a gyógyszer beszerzést. Sürgős esetben még aznap az önkormányzat beszerzi a gyógyszert. A településen működik házi segítségnyújtás, családsegítő szolgálat, 2022. október 5-től falugondnoki szolgáltatás (előtte tanyagondnoki szolgáltatás). A rendszeres ellátást igénylők száma 86 fő.

Közszolgáltatás

A Mesztegyői Közös Önkormányzati Hivatal Tapsonyi Kirendeltsége

Ügyfélfogadás:

Hétfő: 08:00 - 16:00

Kedd, Csütörtök: 12:30 - 16:00

Péntek: 8:00 - 13:30

Posta (hétfő-péntek egész napi nyitva tartással)

Közművelődés

A Tapsonyi művelődési ház/ „színtér” 1965-ben épült, utolsó felújítási éve 2000-ben volt. A fő funkciós helyisége a színpad, ami egyben nagyterem. Befogadó képessége 300 fő.

Tapsony község művelődési ház által ellátott közművelődési feladatok:

- helytörténeti programok szervezésével a lakosság identitásának erősítése
- A testkultúra, mozgás művészet fejlesztése, sport jellegű, egészség megőrző programok szervezése
- a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása

A községben éves szinten ismétlődő rendezvények kerülnek megrendezésre. Például:

- Nyugdíjas találkozó
- Falunap
- Gyereknep
- Óvodai, iskolai események
- Farsang, Mikulás, Karácsony, Anyák napja
- Bálók

Tapsony további közösségi terei:

- Helyi vegyeskórus, akik heti szinten használják a helyi színtérben a kistermet.
- Klub helyiség, amit a fiatalok vehetnek igénybe.

A községben könyvtár működik heti nyitva tartással.

A könyvtár összefogja a települési, az iskolai, a felsőoktatási, az intézményi és a szakmai közösségeket. A könyvtár fontos közösségépítő hely községünkben. A könyvtár hozzájárul a falu jólétéhez, a közösség fejlesztéséhez, az életminőség javításához, a versenyképesség és a foglalkoztatás növeléséhez.

Kereskedelmi egységek

A faluban egy élelmiszerbolt áll a vásárlók rendelkezésére.

Civil szervezetek:

Tapsonyban többféle szerveződésű és összetételű civil szervezet működik. Legfontosabb jellemzőjük, hogy mindegyik szervezet helyi lakosságra épül, tagjainak számát meghatározó létszámban alkotják a helyi lakosok. Az önkormányzat igyekszik minden egyesületet bevonni a település életének szervezésébe. Az önkormányzattal együttműködnek. A rendezvényeket is nagy számban látogatja a lakosság.

A civil szervezetek célcsoporttal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a lakosság kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a sporttevékenység (településünkön futball) biztosításának lehetőségét.

Polgárőr Egyesület, Tapsony Községi Sportegyesület, Tapsony és Vidéke Petőfi Vadásztársaság, Tapsonyi Asszonykórus, Gandhi Egyesület, Tapsonyért faluvédő egyesület, Tapsonyi Családokért Egyesület.

Gazdasági jellemzők:

A falu lakosságának jelentős része helyben dolgozik a Hans Pausch Hungaria Kft röntgengépgyártó üzemében. Kettő mezőgazdasággal foglalkozó cég található a településen (Barantó Kft, Traub Kft, Tanaszek Kft.), melyek további munkalehetőséget biztosítanak a falubelieknek.

A szorgos emberek kiegészítő tevékenységgel újabb jövedelemhez, vagy jövedelempótláshoz juthatnak. Egyes családok kertjeiben málna-illetve szederültetvényeket telepítettek, mások a sertéstartást vagy a méhészetet választották.

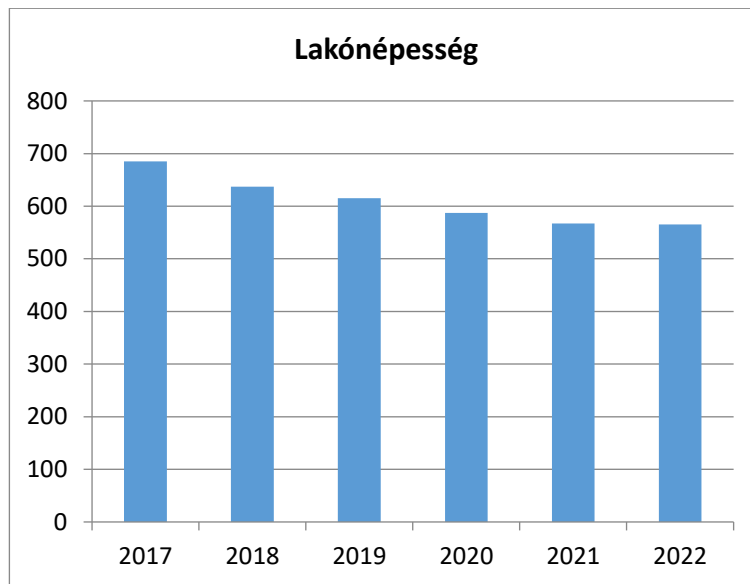
Demográfiai adatok:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	685	bázis év
2018	637	92,99%
2019	615	96,55%
2020	587	95,45%
2021	567	96,59%
2022	565	99,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

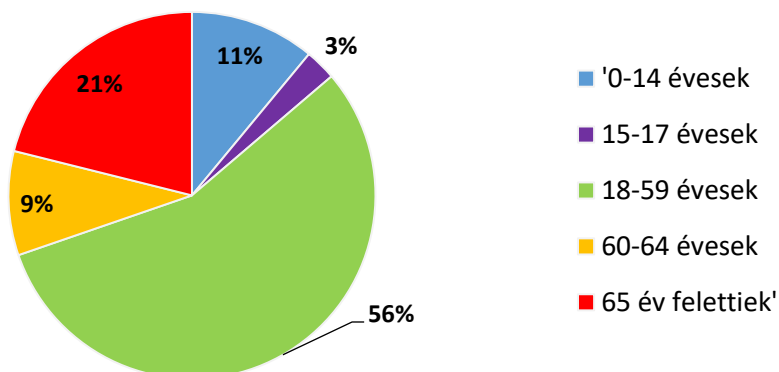
A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

2017-ban a településen 685 fő volt a lakónépesség. A magas halálozási szám, az elvándorlások folyamatosan évről évre csökkentették Tapsony népességszámát, 2022-ben volt a legkevesebb tapsonyi lakos 565 fővel. Az előző évekhez viszonyítva népesség folyamatos csökkenése volt a jellemző, mivel kevesebb gyermek született és az idős lakosok halálozási aránya növekedett. A lakónépesség számának stagnálása a külföldi állampolgárok beköltözésének köszönhető.

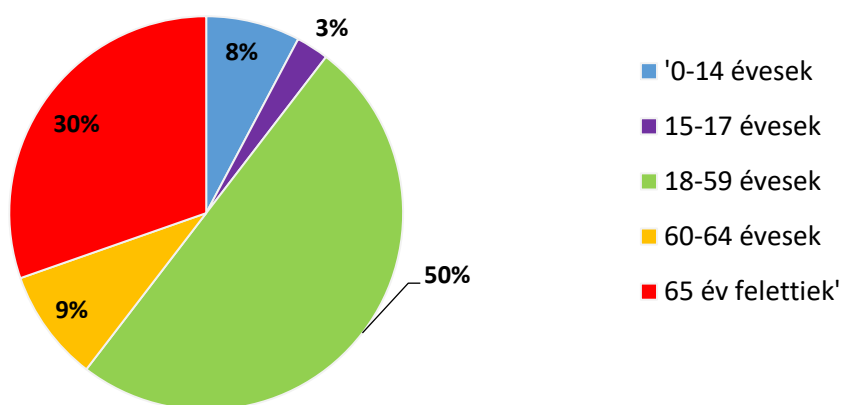

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	327	336	663	49,32%	50,68%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	1,36%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	36	26	62	5,43%	3,92%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	9	9	18	1,36%	1,36%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	183	168	351	27,60%	25,34%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	30	31	61	4,52%	4,68%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	69	102	171	10,41%	15,38%

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

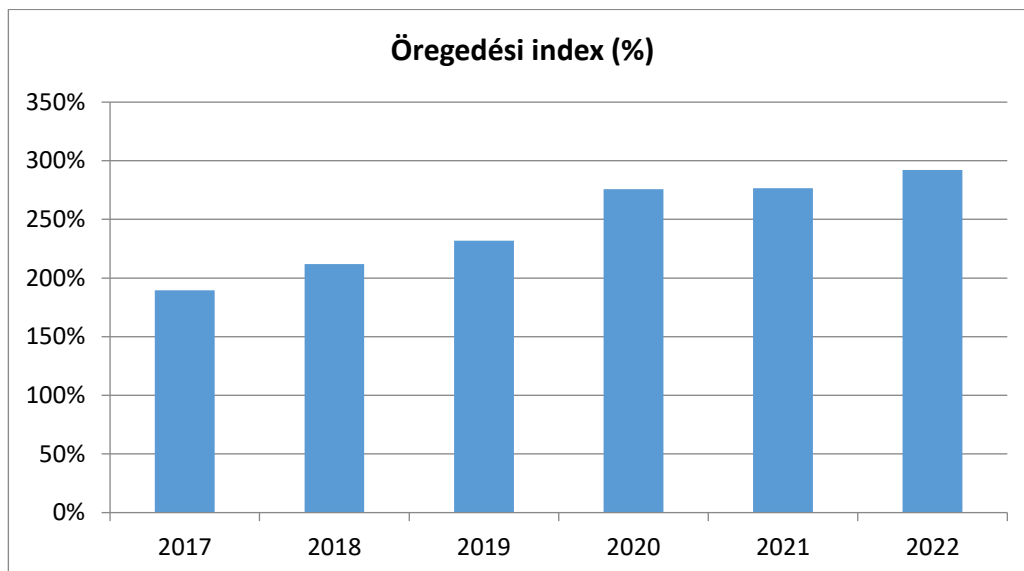
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk). Tapsony állandó lakónépessége 2017-ban 685 fő volt. Kevés a 0-2 éves korosztály, amely a születések csökkenésével, illetve az arányait tekintve kevés számú szülőképes korú nők számával magyarázható. A lakosság nagy része a 18-59 éves korosztályba tartozik, mindemelett évről évre emelkedik a 65 év feletti állandó lakosság szám. A vizsgált időszakot a lakónépesség folyamatos csökkenése, fogyása jellemzi. Összességében a csökkenés, a településen a munkahelyek hiányára, és a fiatalok vonzóbb területekre költözésére vezethető vissza.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	161	85	189,41%
2018	161	76	211,84%
2019	167	72	231,94%
2020	171	62	275,81%
2021	177	64	276,56%
2022	184	63	292,06%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: fiatalos a népegykezerkezer, vagy a település elöregedő.

2022-ben volt a legmagasabb az öregedési index, ami 292,06%, ezzel szemben a 0-14 éves korú állandó lakosok száma azonban a legalacsonyabb. Településünkre is jellemző az elöregedő lakosság nagy aránya, ami a fiatalok elvándorlásának tudható be.

Hazánk népessége a legtöbb területen öregszi. Az öregedési indexek értékelése, elemzése segíti az adott területek (megyék, települések) ellátásának tervezését, így az egészségügyi ellátás szervezését is. Fontos szem előtt tartani az öregedési index jelentőségét és támogató tanulmányok, elemzések, valamint mérések szponzorálásával lehetővé tenni a helyi ellátások szervezését, tervezését a korösszetételnek megfelelően. Hosszú távon fontos figyelembe venni az elöregedő településeknek az egészségügyi és a szociális ellátásra gyakorolt hatását.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-5,78
2018	-65,05
2019	-47,92
2020	-51,58
2021	-38,13
2022	-26,53

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások a 2017-2022. közötti adatok alapján kerülnek elemzésre.

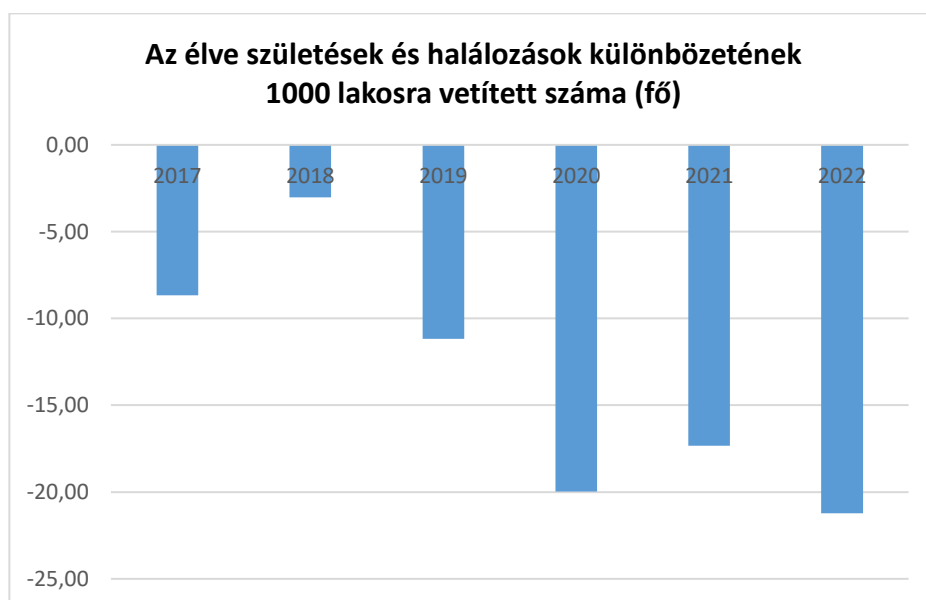
Az elvándorlás 2017-től nagyrészt csökkent 2018-ig.

2020-tól megemelkedett az elvándorlás száma.

Megfigyelhető, hogy vizsgált években az elvándorlás száma magasabb volt, mint az odavándorlás. Minél magasabb negatív szám szerepel a táblázatban, annál nagyobb a különbség a településre költözők és a településről elvándorlók között, tehát annál több az elvándoroltak száma. A községből való elvándorlás a munkahelyek hiányára, valamint a jövedelmek alacsony szintjére vezethető vissza. Kevés a település pozitív vonzereje, - munkahely, - helyben történő iskolai oktatás hiánya, - infrastruktúra, - kulturális lehetőségek szempontjából. Településünkön ebből adódóan leginkább elvándorlás jellemző a fiatal családok körében.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-8,66
2018	-3,03
2019	-11,18
2020	-19,97
2021	-17,33
2022	-21,22

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A község öregedő népezszerkezetét támasztja alá az is, hogy a halálozások száma a vizsgált évek mindegyikében meghaladja az élve születések számát, tehát a táblázatban negatív számokat láthatunk.

Az élve születések száma 2017-2022. közötti időszakban csökkenő tendenciát mutat, mivel az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma a vizsgált években csökkent. Ki kell azonban emelni, hogy országos szintű probléma a gyermekvállalási kedv csökkenése, amely az alacsony jövedelmekre, a munkahelyek elvesztésétől való félelmekre vezethető vissza. A folyamat megállítása, illetve lassítása országos szintű beavatkozást igényel. A központi szabályozás a családtámogatási programokkal igyekszik növelni a gyermekvállalási kedvet, és mivel a programok többsége az alacsony jövedelműek számára kedvező, ezért a kistelepüléseken érzékelhető ezek hatása.

Tapsonyban 2017-től a természetes szaporodás aránya csökkent, vagyis természetes fogyás következett be. A szaporodás negatív tendenciát mutat. Az idősek aránya magas a fiatal korosztályhoz képest, így a halálozások száma nagyon magas a születések számához képest. A

fiatalok egyre kevesebb gyermeket vállalnak a nehéz anyagi helyzet miatt. Bár a természetes szaporulat Tapsonyban is negatív, melyet befolyásol a külföldi 60 év feletti beköltözöttek.

Értékeink, küldetésünk

Tapsony Község Önkormányzatának célja, hogy a településen élők számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű személyek esélyegyenlőségét az élet minden területén. A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvilágítja és rámutat az egyes célcsoportok tekintetében meglévő problémákra, melyek kezelésére intézkedési tervet és megoldásokat dolgoz ki az önkormányzat. A mélyszegénységben élőkkel, az idősekkel, gyermekekkel, fogyatékkal élőkkel, valamint a roma lakossággal összefüggő megoldatlan problémák, mindig is jelen levő problémák voltak és lesznek is. Azonban arra kell törekedni, hogy ezek a problémák kezelhetőek legyenek, ezért lényeges a Program alapos és minden területre kiterjedő kidolgozása.

Első lépés, tehát a problémák feltárása, összegzése, melyet az intézkedések megfogalmazása, majd a megvalósítás követ.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes pályázatok, projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezetek is szerepet játszanak.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Fontos, hogy minden állampolgár számára egyenlő esélyeket biztosítsunk a fő esélyegyenlőségi területek mindegyikén:

- a családbarát munkahelyi körülmények megteremtésében és erősítésében
- a nemek közötti esélyegyenlőségek csökkentésében
- a romák életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában
- más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javításában
- a gyermekek, fogyatékkal élők és az idősek életminőségének javításában.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tapsony település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Önkormányzat saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket az alábbiakkal összeegyeztetve:

1. Tapsony Község Önkormányzatának Költségvetési terve
2. Tapsony Község Önkormányzatának Gazdasági programja
3. Tapsony Község Önkormányzatának Település Arculati Kézikönyve
4. Tapsony Község Önkormányzatának Településfejlesztési Koncepciója
5. Tapsony Község Önkormányzatának Közfoglalkoztatási terve
6. Tapsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelete

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

1. Mesztegyői Közös Önkormányzati Hivatal (Mesztegyő, Tapsony, Gadány, Nikla, Csömend, Hosszúvíz)
2. Marcali Többcélú Kistérségi Társulás (hatósági ügyek intézése)
3. Somogy Megyei Kormányhivatal Marcali Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége (közmunka-program)
4. Mikrokörzeti Szociális- és Gyermejjóléti Intézmény (családsegítés- gyermekjóléti szolgálat- házi segítségnyújtás)
5. MTKSZ Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft. (szelektív hulladékgyűjtés)
6. Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás (hulladék gazdálkodás)
7. Védőnői Szolgálati Társulás
8. Marcali Ügyeleti Társulás (orvosi ügyelet)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Tapsony Község Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez a helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, önkormányzati könyvelések adatait egyaránt.

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre

állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes.

Az óvodai neveléssel és iskolai oktatással kapcsolatban, az intézményvezetők nyújtottak megfelelő információt. Adathiány felmerülésekor esetenként becslésre és helyi ismeretekre támaszkodtunk. A lakosságszámra vonatkozó adatok pontosítása, a helyi Visual Register program segítségével valósult meg.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Azt a jelenséget értjük alatta, **amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni.** A mélyszegénység esetén a kockázati tényezők összeadódnak: alacsony iskolai végzettség, ami miatt kiszorulnak a munkaerő-piacról, munkalehetőségek hiánya, elzárt falvakban élnek, ahonnan nehéz a közlekedés az esetleges munkalehetőségekhez, a szolgáltatások (oktatás, szociális, egészségügy) csak részlegesen érhetőek el, és mindehhez még társulnak lakhatási problémák is. A mélyszegények körében felülreprezentált a romák aránya, de a többségük nem roma.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Mindezek együtt szükségszerűen előidézik a szegénység és kirekesztődés újratermelődését, generációk közötti átörökítését. ^[1]

Látható, hogy a mélyszegénység kialakulásához összetett folyamatok és hiányok vezetnek. Ezért a kezelésére, enyhítésére, megoldására sem lehet egyetlen szakmát, intézményt megjelölni. Interszektorális együttműködésekre épülő programokra – amelyben jelen van az oktatás, a szociális szakma, az egészségügy, a közösségi művelődés, a közösségfejlesztés, a vidékfejlesztés – és gazdaságfejlesztésre van szükség.

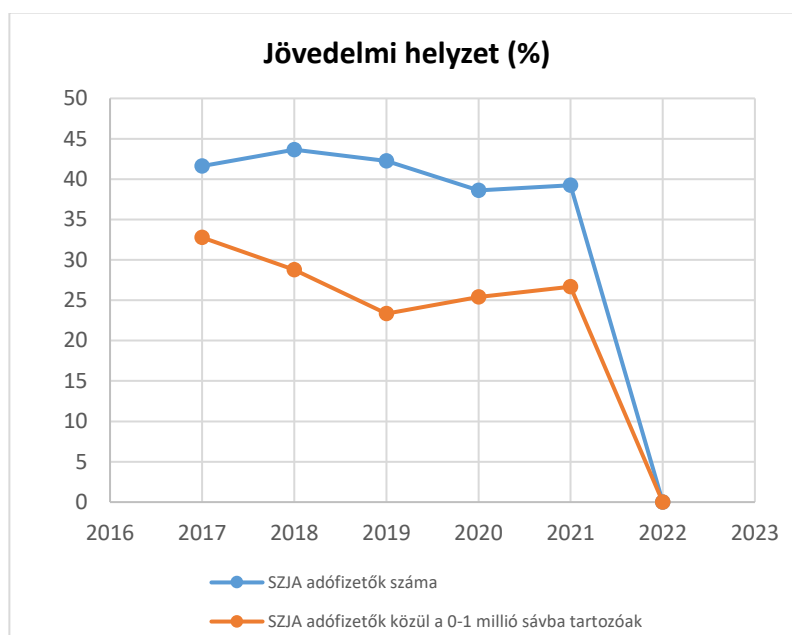
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A személyi jövedelemadó fizetők száma a vizsgált évek viszonylatában növekedést mutat ugyan, viszont az állandó népesség arányában mégis stagnáló a kép, mivel a település állandó népessége évről-évre csökkent.

A táblázatból jól látható, hogy 2018-ról 2019-re mind az SZJA adófizetők aránya, mind pedig az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya csökkent az állandó népességhez viszonyítva.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	41,63	32,77
2018	43,65	28,76
2019	42,27	23,34
2020	38,61	25,39
2021	39,23	26,67
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ha a táblázatot számokban mutatjuk be, az alábbi adatokat kapjuk: 2018-ban az állandó lakosok 637 fő-ből(43,65%) volt SZJA adófizető, és (28,76%) adófizető tartozott a 0-1 millió forintos jövedelemsávba. 2019-ben az állandó lakosok 615 fő közül (42,27%) volt SZJA adófizető, és (23,34%) adófizető tartozott a 0-1 millió forintos jövedelemsávba. Megállapítható, hogy az arány csökkent ugyan, azonban a lakosság jövedelmi helyzete javult, mivel az állandó lakosok közül kevesebben tartoztak abba a kategóriába, amelyben 0-1 millió forint között volt a jövedelem.

A településen a létminimum alatt élő aktív korosztály az állandó lakosság 60-70%-a. A nyugdíjas korosztály 80%-a a nettó minimálbér alatti nyugdíjat kapja. A község lakásállományának 60%-a nem komfortos, másik 40% is csak komfort fokozatba tartozik, mivel a szennyvízellátás nem megoldott, és sok lakásban nem található fürdőszoba. A minimálbért keresők, illetve az alatti jövedelemmel rendelkezik eladósodottsága szinte 100%-os. A lakosság a havi jövedelmének 70-80%-át élelmezésre, 20-30%-át fűtésre költi, a közmű tartozások legtöbbször a háttérbe kerülnek.

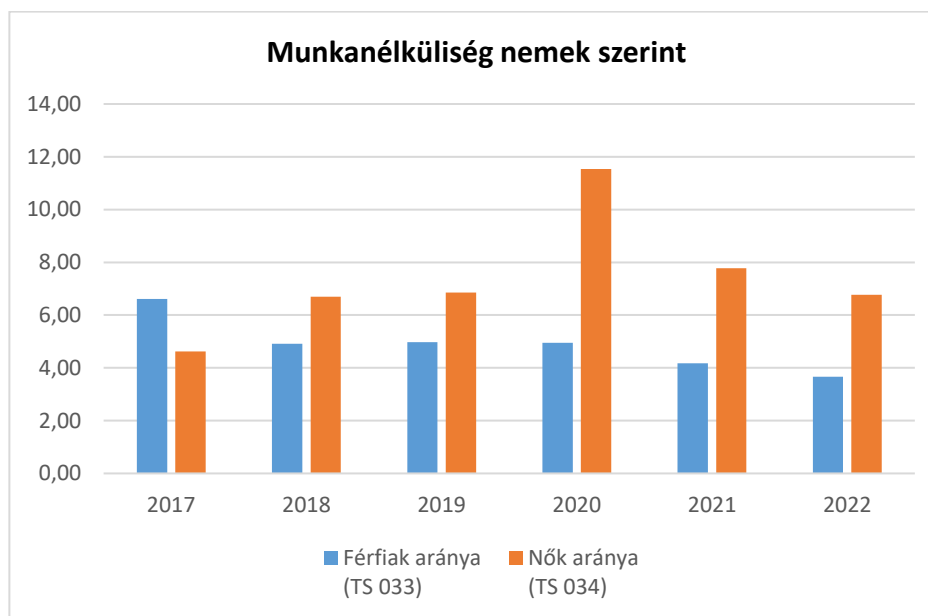
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	6,61	4,62	5,62%
2018	4,91	6,70	5,81%
2019	4,98	6,85	5,92%
2020	4,95	11,54	8,25%
2021	4,17	7,77	5,97%
2022	3,67	6,77	5,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.1. számú táblázat éves szinten mutatja a településen élő aktív korú lakosság nemek szerinti lebontott létszámát, valamint az adott évben nyilvántartott álláskeresők létszámát, százalékos arányát. A fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya a vizsgált időszakban csökkent, nők és férfiak hasonló arányban szerepeltek a nyilvántartásban.

A 15-64 év közötti állandó lakónépességben a nők vannak többségben, míg a nyilvántartott álláskeresőknél a férfiak dominálnak. 2017-ről 2022-re folyamatosan csökkent az állandó népesség a területünkön. A regisztrált munkanélküliek száma a nők esetében is 2020-ban volt a legmagasabb, a férfiak esetében 2017-ben.

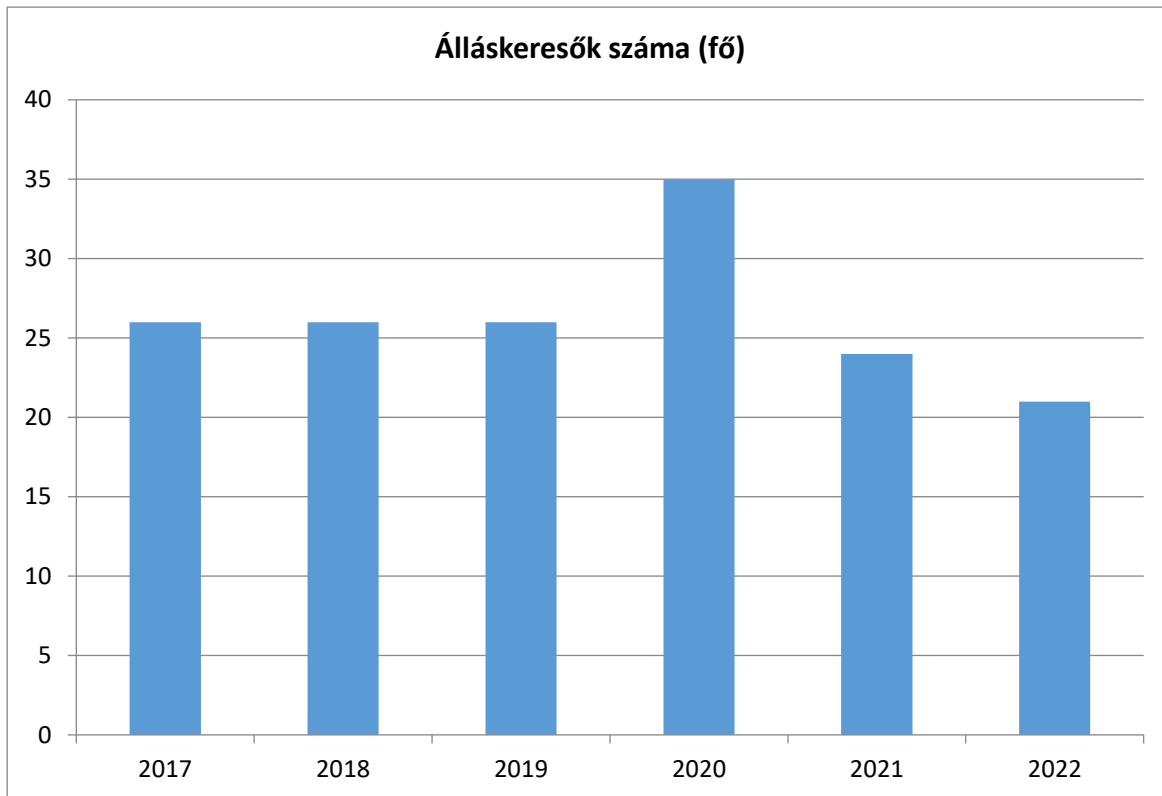
Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony

iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet, valamint az infrastrukturális háttér.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	26	26	26	35	24	21
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	3,00	8,00	4,00	3,00	3,00	2,00
	%	11,54%	30,77%	15,38%	8,57%	12,50%	9,52%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	4,00	4,00	9,00	3,00	5,00
	%	3,85%	15,38%	15,38%	25,71%	12,50%	23,81%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	2,00	0,00	3,00	2,00	1,00
	%	3,85%	7,69%	0,00%	8,57%	8,33%	4,76%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	2,00	1,00	2,00	0,00	0,00
	%	15,38%	7,69%	3,85%	5,71%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	2,00	2,00	0,00	1,00	1,00
	%	3,85%	7,69%	7,69%	0,00%	4,17%	4,76%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	0,00	1,00	3,00	2,00	2,00
	%	11,54%	0,00%	3,85%	8,57%	8,33%	9,52%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	0,00	3,00	3,00	2,00	2,00
	%	7,69%	0,00%	11,54%	8,57%	8,33%	9,52%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	0,00	3,00	2,00	2,00	1,00
	%	11,54%	0,00%	11,54%	5,71%	8,33%	4,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	2,00	3,00	4,00	3,00	3,00
	%	15,38%	7,69%	11,54%	11,43%	12,50%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4,00	6,00	5,00	6,00	6,00	4,00
	%	15,38%	23,08%	19,23%	17,14%	25,00%	19,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

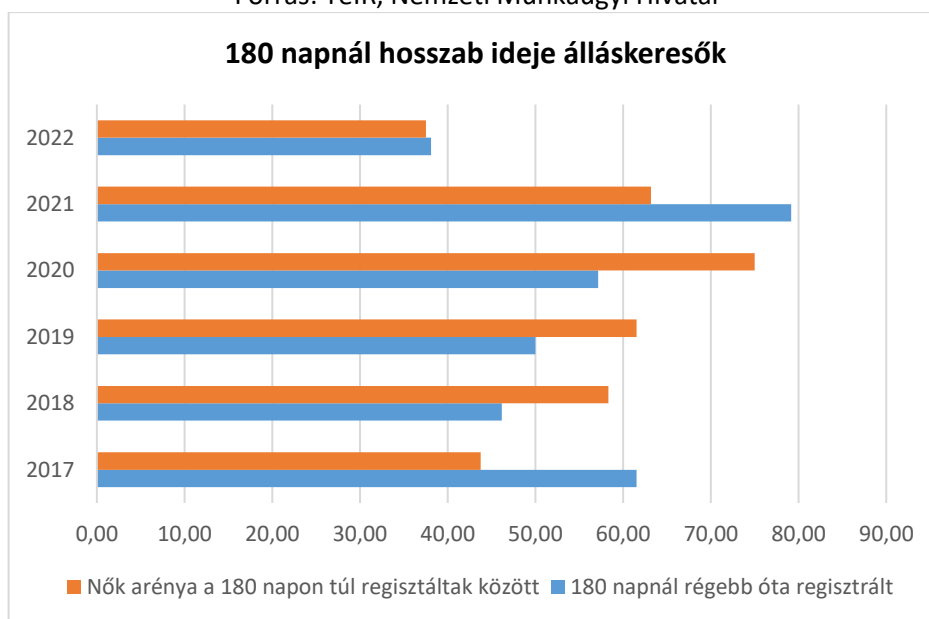

A 3.2.2. számú táblázat korcsoportok szerinti bontásban mutatja be a nyilvántartott álláskeresőket. A vizsgált években a legalacsonyabb számban 2022-ben jelentek meg a nyilvántartott álláskeresők. A legkevesebb nyilvántartott munkanélküli 2018-ban a 41-55 év közötti korcsoportból került ki. A 20 évesnél fiatalabb korcsoportra a vizsgált években a csökkenés jellemző, mely 1 fős csökkenést jelent, arányban a nyilvántartott álláskeresők számának csökkenésével. A 21-25 év közötti korcsoportra is a csökkenés a jellemző a vizsgált évek viszonylatában. A 26-30 év közötti korcsoport esetében növekedés látszik, amely valószínűsíthetően a felsőoktatási intézményekből kikerült fiatalok munkahely keresésének kudarcára vezethető vissza. A regisztrált munkanélküliek korcsoportos bontásában megfigyelhető, hogy a középkorúaknál a legmagasabb a számadat és a százalék. A 36-40 közötti korcsoportra, valamint a 41-45 év közötti korcsoportra is a nagymértékű csökkenés jellemző a vizsgált években. A legkisebb mértékű csökkenés a 46-50 év közötti korcsoportra jellemző. A táblázatból egyértelműen kitűnik az az országos tendencia, hogy az elmúlt években nő a foglalkoztatás, tehát a nyilvántartott álláskeresők száma csökken.

2017-ben az 59 év feletti regisztrált álláskereső volt a legkevesebb, viszonyt 2021-re 25,00 %-kal dominál a számadat a többi korcsoporthoz képest, ez a magasabb nyugdíjkorhatárnak tudható be.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	61,54	43,75
2018	46,15	58,33
2019	50,00	61,54
2020	57,14	75,00
2021	79,17	63,16
2022	38,10	37,50

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.3. számú táblázat a tartós munkanélküliek számát, arányát mutatja be a regisztrált munkanélküliek vonatkozásában. A munkanélküliség időtartamának két fő jellemző mutatója a 180 napnál nem régebben, és régebben regisztrált munkanélküliek száma.

A regisztrált munkanélküliekből 50-60% a tartós munkanélküliek száma. A táblázatból kitűnik, hogy a férfiaknál kevesebb a tartós munkanélküli, mint a nőknél.

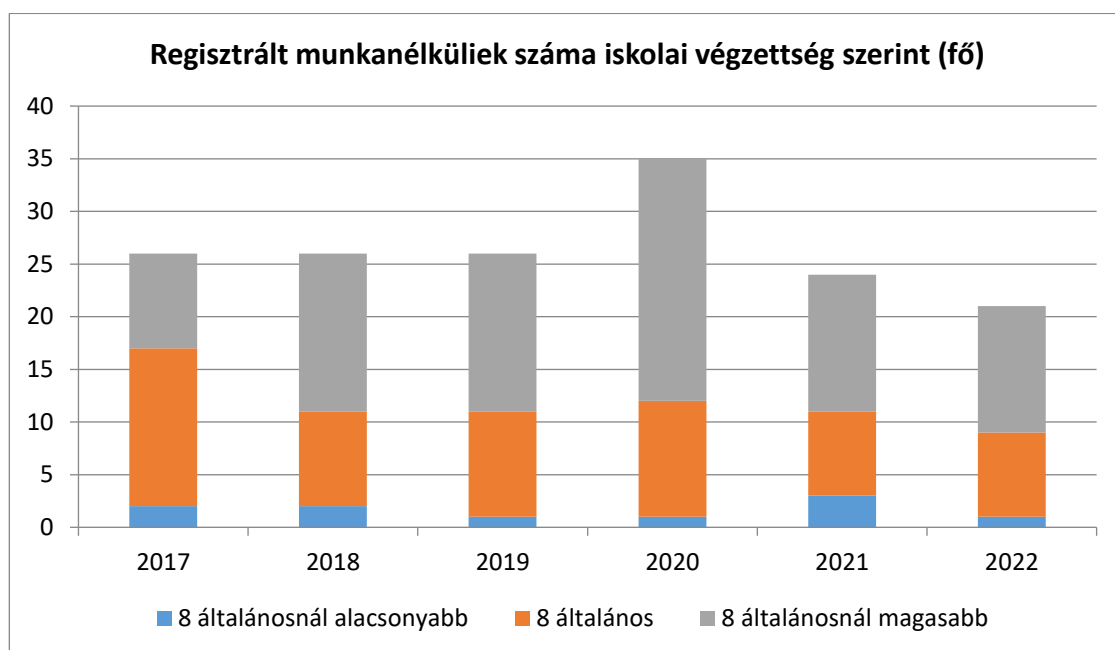
A 2013-2017 év közötti adatok folyamatos javuló tendenciát mutatnak, mely köszönhető a közfoglalkoztatás bevezetésének is. Megállapítható, hogy az elmúlt 5 évben a nyilvántartott álláskeresők arányszáma az a középkorúaknál volt a legmagasabb, a 20 év alattiaknál és az 59 év felettiéknél pedig a legalacsonyabb. A táblázat adatai azonban az életkort nem tükrözik. A regisztrált munkanélküliek közfoglalkoztatásban vettek részt, ami tartós munkalehetőséget nem biztosít. A fiatalok munkába állását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	26	2	7,69%	15	57,69%	9	34,62%
2018	26	2	7,69%	9	34,62%	15	57,69%
2019	26	1	3,85%	10	38,46%	15	57,69%
2020	35	1	2,86%	11	31,43%	23	65,71%
2021	24	3	12,50%	8	33,33%	13	54,17%
2022	21	1	4,76%	8	38,10%	12	57,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.6.2. táblázatban látható, hogy 2017 és 2022 között a nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása kis mértékben, de átalakult.

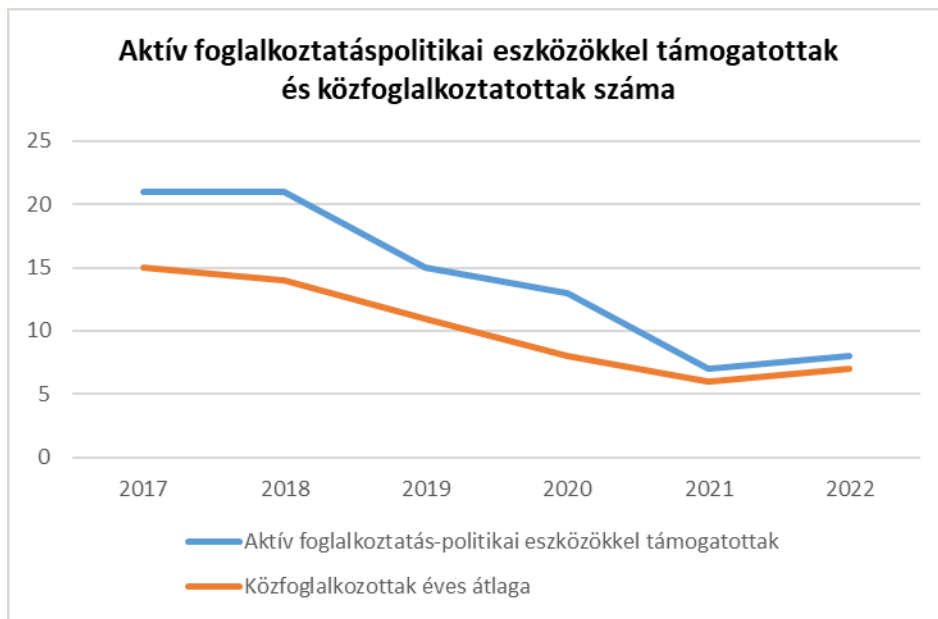
A 3.2.4. számú táblázat a nyilvántartott álláskeresők körében vizsgálja az iskolai végzettséget. A nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva, 2022 -ben átlagban 4,76 %-os a nyolc általánosnál alacsonyabb végzettségűek aránya. A nyolc általános végzettséggel rendelkezők 38 %-os arányban mutatkoznak meg, míg a nyolc általánosnál magasabb végzettségűek 57,14 % körüli arányt képviselnek. A vizsgált években a regisztrált munkanélküliek körében a nyolc általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma csökkent, míg a nyolc általános és nyolc általánosnál magasabb

végzettségűek száma növekedést mutat. Ebből arra következtethetünk, hogy már a nyolc általános osztály megléte esetén is kisebb esély van az elhelyezkedésre a munkaerőpiacon. Tehát a nyolc általános végzettséggel rendelkezők száma alacsonyabb a regisztrált álláskeresők között. Ezen személyek nem rendelkeznek semmilyen szakképzettséggel, így nem, vagy csak nagyon nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerő-piacon. Ebből következőleg az ő esetükben a szakképesítés megszerzéséhez kellene további segítséget nyújtani. A nyolc általánost végzett álláskeresők esetében is többnyire a közfoglalkoztatás jelent átmeneti esélyt a munkára. A felnőttoktatási programok is hozzájárulnak ahhoz, hogy a jobb munkaerő-piaci esélyekkel rendelkező, szakmával és/vagy érettségivel is rendelkezők legyenek jelen nagyobb arányban az álláskeresők között. A nyolc általánosnál alacsonyabb végzettségűek esetében a hiányzó osztály, illetve osztályok megszerzése, és valamely hiányszakma elsajátítása lehetne kézenfekvő megoldás.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	21	15
2018	21	14
2019	15	11
2020	13	8
2021	7	6
2022	8	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök azok az eszközcsoportok, melyek a foglalkoztatás elősegítésére szolgálnak. Az aktív eszközök (átképzés, munkaerő-piaci képzés) fogalmának kialakulása a segélyek munkanélküliség kezelésében játszott szerepének háttérbe szorulásával párhuzamosan ment végbe. Mindazokat a szakpolitikai eszközöket jelentheti, amelyek a munkanélküliek munkaerőpiacra történő gyorsabb visszavezetését szolgálják.

A közfoglalkoztatás elsősorban azokat juttatja munkajövedelemhez, akik szociális ellátásban, azon belül foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülnek. Ezeknek a személyeknek hosszabb ideje nincs lehetőségük egyéb munkaviszony létesítésére munkalehetőség hiánya, esetleg alacsony iskolai végzettségük miatt, vagy azért, mert már kiestek a munkagyakorlatból. A közfoglalkoztatás keretében végzett munka olyan tevékenységekre irányul, amely javítja többek között a települések szociális, nevelési, kulturális, közrend, közlekedésének helyzetét, közösségi tereinek használhatóságát, illetve a települések gazdasági, foglalkoztatási helyzetét.

A táblázatból látható, hogy az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma a vizsgált években csökkent. A közfoglalkoztatottak éves átlagos száma is nagymértékű csökkenést mutat a vizsgált években. A táblázat adatai azt az országos tendenciát mutatják, hogy a foglalkoztatás növekszik, tehát egyre kevesebb személy van a munkaügyi kirendeltségek látókörében. Települési szinten is jellemző, hogy a közfoglalkoztatottak száma azért is csökken, mivel egyre több személy tud más munkahelyen elhelyezkedni. Ez azért nagyon fontos, mivel a közfoglalkoztatotti munkabér kb. negyede a más munkahelyeken érvényes fizetéseknek.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Helyben működő programok keretében van lehetőség a közfoglalkoztatásra. Az Önkormányzat lehetőséget biztosít a tanulóknak nyári diákmunka programban való részvételre.

Tapsony lakosságának jelentős része helyben dolgozik a Hans Pausch Hungaria Kft röntgengépgyártó üzemében. Kettő mezőgazdasággal foglalkozó cég található a településen (Barantó Kft, Traub Kft, Tanaszek Kft.), melyek további munkalehetőséget biztosítanak a falubelieknek.

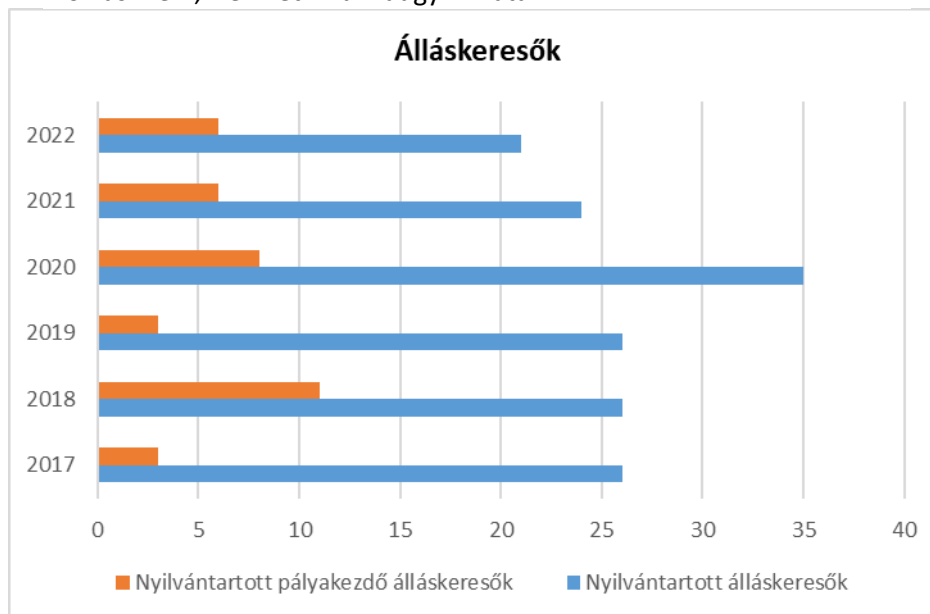
Tapsony a megyeszékhelytől, Kaposvártól 47 km-re fekszik. Vasútvonal nincs kiépítve a településen. A munkavállalók közül sokan járnak Marcaliba dolgozni, ez a Kapos Volán Zrt. autóbuszaival is könnyedén megtehető, mivel a buszok indulási ideje, illetve menetideje igazodik a munkakezdéshez és befejezéshez. Ugyanez elmondható a Marcaliba, valamint Böhönyére járó tanuló diákokra is.

Lakosság kb. 30-ának van személyautója, amely könnyebbé teszi a közlekedést a munkába járáshoz.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	26	3
2018	26	11
2019	26	3
2020	35	8
2021	24	6
2022	21	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkhöz legközelebb Marcaliban működik a Somogy Megyei Kormányhivatal Marcali Járási Hivatala Munkaügyi Kirendeltsége, mely a hozzátartozó községek lakóinak elhelyezkedésében, ellátásában vesz részt.

A munkaügy feladata, hogy segítse a foglalkoztatási helyzet javítását, az álláskeresők munkához való jutását.

A foglalkoztatottak munkába helyezés elősegítése, a munkanélküliség megelőzése érdekében képzések, továbbképzések a Somogy Megyei Kormányhivatal Marcali Járási Hivatala Munkaügyi Kirendeltsége szervezésében folyamatosan mindig elérhető.

A nyilvántartott álláskeresők számának csökkenésével arányosan a pályakezdő álláskeresők száma is 2020-ról 2021-re csökkenő tendenciát mutat. A nyilvántartott álláskeresők a vizsgált évek viszonylatában 13 %-os csökkenést, a pályakezdő álláskeresők pedig 60 %-os csökkenést mutat. A táblázat mindkét ismerv adatait tekintve pozitív képet mutat.

f)munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A képzésben való részvétel esetén közfoglalkoztatottként az alkalmazását biztosítjuk.

Fontos a nyolc osztály megléte nélkül az adott személy semmilyen szakmát nem tud elsajátítani, amelynek hiánya csökkenti a munkaerő-piacra való belépést.

A településen lehetőség volt kompetencia alapú képzés a 8 általános iskolai osztály megszerzésére. A jövőben újra hasznos lenne az ilyen képzés megszervezése.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Közfoglalkoztatás keretein belül az alkalmazottak 60%-a roma.

Tapsonyban működik a Tapsonyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat, amely a települési önkormányzattal együttműködve, részt vesz a közfoglalkoztatási programok megszervezésében, lebonyolításában. Ennek keretében közreműködik a foglalkoztatottak kiválasztásában, a munkafolyamatok végrehajtásában. Közfoglalkoztatás keretein belül az alkalmazottak. Tapsonyban a roma lakosság jelentős része kizárólag segélyből él, és az egyetlen lehetőség számukra a közfoglalkoztatásban való részvétel. Az önkormányzat – pozitív szempontból – mindig figyelembe veszi a dolgozók kiválasztásánál a családi és jövedelmi viszonyokat. Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatására vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre adat.

h)hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A helyi adatgyűjtés során nem merült fel hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén. Az önkormányzat minden esetben eleget tesz a jogszabályban meghatározott kötelezettségének.

i)digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

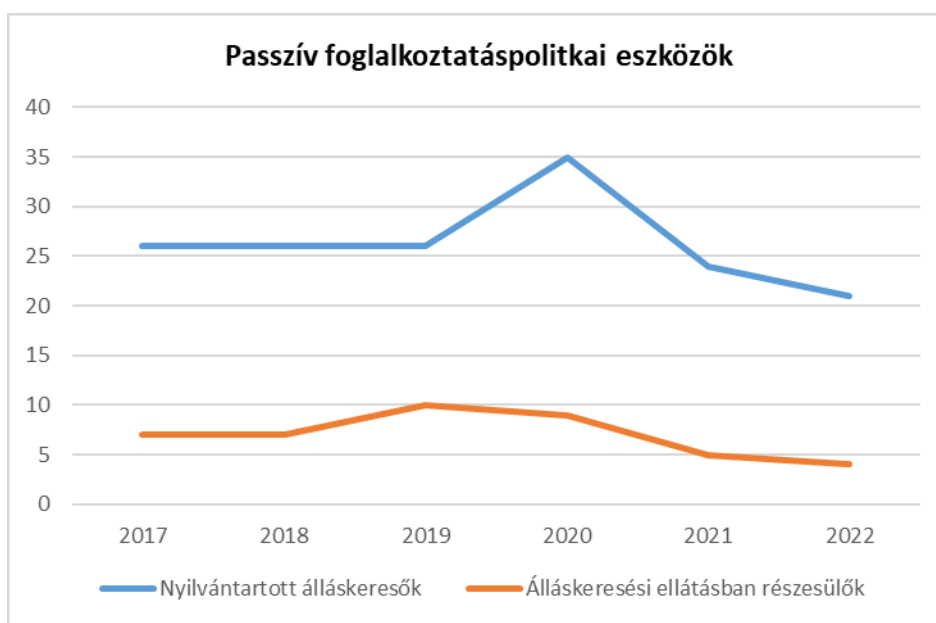
Az önkormányzat jelenleg nem rendelkezik olyan számítógép-parkkal, amely lehetőséget biztosítana a településen élők digitális ismereteinek megszerzéséhez. A digitális ismereteket a gyermekek és fiatalok az általános-, illetve a középiskolákban megszerzik. Ez a témakör a településen élő 45 év feletti korosztály azon részét érintené, akiknek a munkaerőpiacon való elhelyezkedés érdekében szükség lenne az alapvető digitális kompetenciák elsajátítására. A település országos képzési programokhoz tudna csatlakozni annak érdekében, hogy a résztvevők megfeleljenek az információs társadalom legalapvetőbb elvárásainak, azaz a résztvevők alap

szinten tudják használni a számítógépet és az internetet, javítva ezáltal a munkaerő-piaci lehetőségeiket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	26	5,92%	7	26,92%
2018	26	6,50%	7	26,92%
2019	26	6,91%	10	38,46%
2020	35	9,89%	9	25,71%
2021	24	7,36%	5	20,83%
2022	21	6,60%	4	19,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

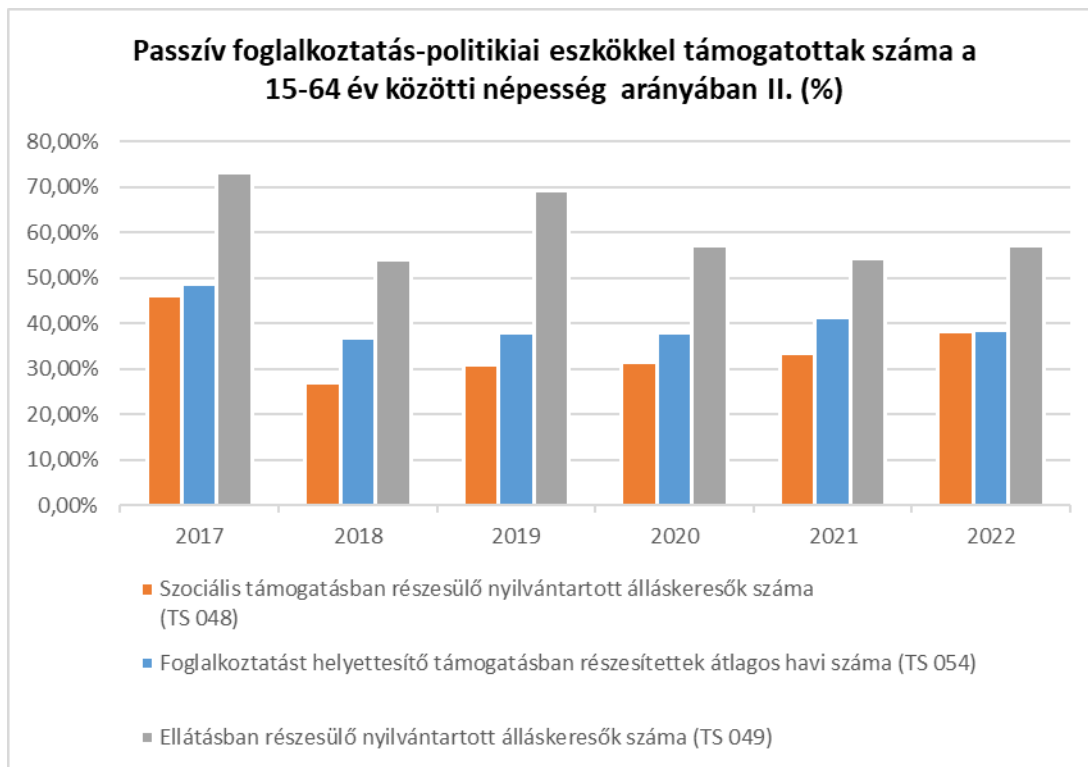
Álláskeresési ellátásban csak álláskereső részesülhet. Az álláskereső a munkaviszonyba töltött időtartam, az egyéni, illetőleg társas vállalkozó a vállalkozói tevékenysége alatti járulékfizetési kötelezettségével szerezhet jogosultságot az álláskeresési járadékra. Álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő

és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes járási hivatallal együttműködik, és akit az illetékes járási hivatal álláskeresőként nyilvántart. Az ügyfélnek a fent felsorolt összes feltételnek egyidejűleg kell megfelelnie. Ha az összes feltétel közül bármelyik nem teljesül, az ügyfél nem minősül álláskeresőnek. Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki - álláskereső - munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az illetékes állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani, - az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább háromszázhatvan nap jogosultsági idővel rendelkezzen. Jogosultsági időt munkaviszonnyal, illetve egyéni, illetőleg társas vállalkozói tevékenység folytatásával lehet szerezni, feltéve ez utóbbi esetben, hogy az álláskereső vállalkozói tevékenysége alatt járulékfizetési kötelezettségének eleget tett. Az álláskeresési ellátás fajtái: álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély és költségtérítés. Az ellátás megállapításának feltételei: álláskereső, munkát akar keresni, megelőző 3 éven belül 360 nap jogosultsági idővel rendelkezzen, amely lehet munkaviszony, vagy egyéni, vagy társas vállalkozói tevékenység feltéve ha járulékfizetési kötelezettségének eleget tett. Az álláskeresési járadék folyósításának időtartamát annak az időtartamnak az alapulvételével kell megállapítani, amely alatt az álláskereső az álláskeresővé válást megelőző három év alatt munkaviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban állt, vagy egyéni, illetőleg társas vállalkozói tevékenységet folytatott, feltéve ez utóbbi esetben, hogy vállalkozói tevékenysége alatt járulékfizetési kötelezettségének eleget tett. A jogosultsági idő tartamába nem számítható be az az időtartam, amely alatt az álláskereső álláskeresési járadékban vagy vállalkozói járadékban részesült. Az álláskeresési járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző négy naptári negyedévben az érintett jogviszonyokban elért – a vállalkozói jogviszony esetén a megfizetett – munkaerő-piaci járulék alapja havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. 27 Ha az álláskereső a bejelentés előtti három évben folyamatosan, 8 órás munkaviszonyban volt vagy megszakítás nélkül vállalkozói tevékenységet folytatott, akkor 90 napig, 3 hónapig jogosult álláskeresési járadékra. A táblázatból látható, hogy az álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 2022-ban a nyilvántartott álláskeresők 6,60 %-a, a részesült álláskeresési ellátásban 19,5%.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	12	46,15%	13	48,54%	19	73,08%
2018	7	26,92%	10	36,65%	14	53,85%
2019	8	30,77%	10	38,00%	18	69,23%
2020	11	31,43%	13	37,80%	20	57,14%
2021	8	33,33%	10	41,38%	13	54,17%
2022	8	38,10%	8	38,52%	12	57,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására való jogosultságot a járási hivatal állapítja meg. 28 Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, kivéve azokat a speciális eseteket, amikor az ellátás formája egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege 22.800 Ft/hó.

A táblázatból egyértelműen kiolvasható, hogy a munkanélküliek magas arányban részesülnek foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, minden évben 30 % feletti arányt láthatunk. A nyilvántartott álláskeresők magas aránya részesül valamilyen ellátásban. Ez a tény arra utal, hogy a nyilvántartott álláskeresők többsége nem kíván elhelyezkedni a munkaerő-piacon, számukra megfelel az önkormányzat által biztosított közfoglalkoztatási program.

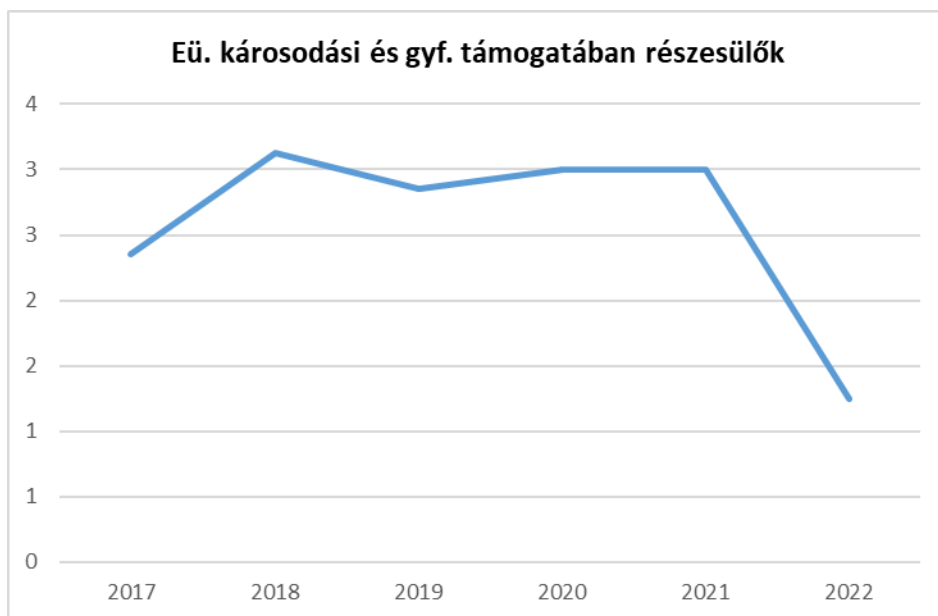
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	2
2018	3
2019	3
2020	3
2021	3
2022	1

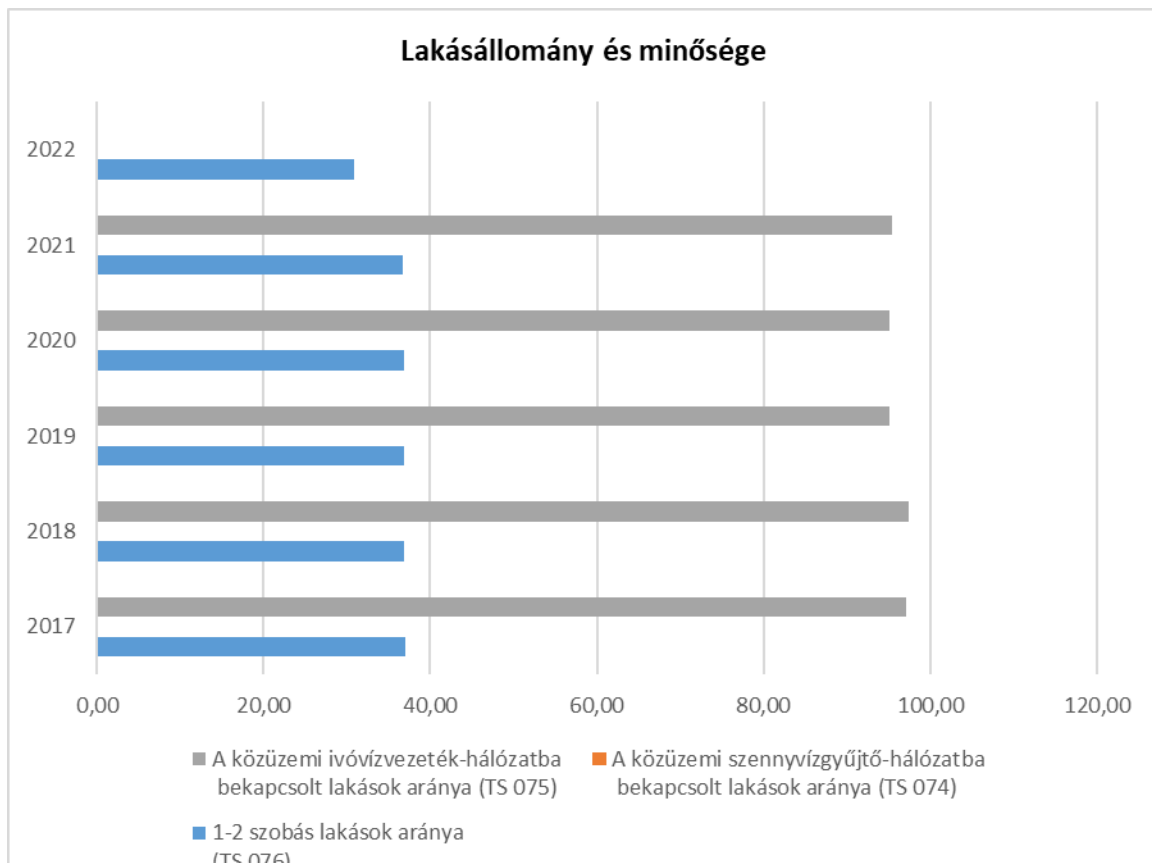
Forrás: TeIR, KSH

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	391	0	0,00	37,08	0,00	97,19
2018	390	0	0,00	36,92	0,00	97,44
2019	390	0	0,00	36,92	0,00	95,13
2020	390	0	0,00	36,92	0,00	95,13
2021	389	0	0,00	36,76	0,00	95,37
2022	375	0	0,00	30,93	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Tapsonyban a népesség öregedésének következtében egyre több olyan lakás van, amelyben csak közép- vagy időskorúak élnek. Jellemző a több generáció összeköltözése. Községünkben 2017-ben 391 db lakás volt. Az elmúlt 6 éves időszakot vizsgálva a lakásállomány minimálisan változott. A fiatalabb korosztály elköltözésének eredményeként a községben új ház építésére, valamint megvásárlására alacsony az esély.

Tapsonyban nincs pontos adat arra vonatkozóan, hogy a település összes lakásállománya viszonylatában mennyi az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma. Betudható ez annak is, hogy nincs meghatározva ennek szempontrendszere. A lakhatatlanná nyilvánítás ma a Somogy Megyei Kormányhivatal Marcali Járási Hivatala Építéshatóság feladata.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	391	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	390	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	390	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	390	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	389	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	375	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Tapsony községben nincs bérlakás állomány.

b) szociális lakhatás

Tapsony községben nincs szociális lakhatási lehetőség.

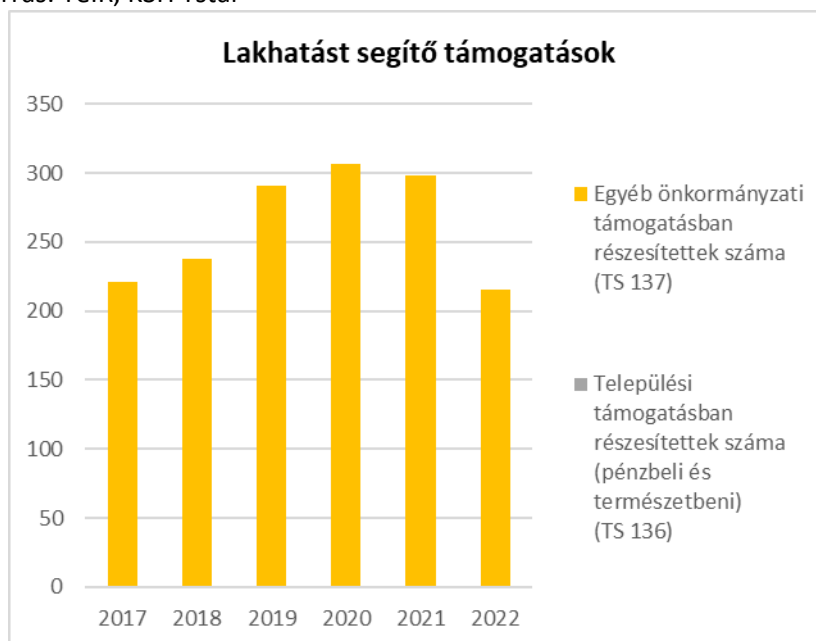
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A községben nem található egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	221
2018	n.a.	238
2019	n.a.	291
2020	n.a.	307
2021	n.a.	298
2022	n.a.	215

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A lakásfenntartási támogatást valamelyik közüzemi díj megfizetésének könnyítésére lehet kérni a rászorulóknak. Ezt olyan célból adják, hogy a lakhatást tudják biztosítani a rászorult személynek, mivel a lakást fenn kell tartani valamiből, viszont annak költségét nem tudja a rászorult megfizetni önerőből. A villanyáram, a víz, a gáz, a távhő, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbér vagy albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztőrészletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez próbál hozzájárulni az önkormányzat ezzel a támogatással.

Az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma a 3.4.3 számú táblázat alapján 2017-ről 2020-ra 39%-kal növekedett.

f) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatás nem jellemző a községünkre.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás nincs a községben. Tapsony község külterületén számos elhagyatott pince található, amelyeken lakásokat is ki lehetne alakítani. Így növekedhetne a külterületi lakott ingatlanok száma. Településünk nem csatornázott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Tapsonyban telepek, illetve szegregátumok nem találhatók.

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A községben lévő egyetlen szegregált területen Tapsony lakosságának 8,9%-a él, melynek lakossága meghaladja a 60 főt. Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában kiemelt fontosságú ezeknek a területeknek a kezelése.

A vezetékes vízhez, áramhoz való hozzáférés és a közvilágítás megoldott, a szennyvízcsatornázás tekintetében azonban nagy hiányosságok tapasztalhatók. A hulladékszállítást egy közszolgáltató cég végzi a lakosság részére központilag meghatározott díjtételekkel.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A szegregált terület népességének korösszetételét vizsgálva látható, hogy a község egészére jellemző átlagos értékekhez képest a 0-14 éves korosztály aránya lényegesen magasabb, míg az aktív korúaké kismértékben, az időskorúak aránya pedig jelentősen alacsonyabb. A gyermekek aránya meghaladja a 25%-os mértéket. Az oktatási integrációs tevékenység, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körülményeinek javítása itt elsődleges. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező aktív korúak átlagos aránya több, mint kétszerese a község átlagos

értéknek. A szegregátumban élő aktív korúak csaknem 70%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A foglalkoztatottak aránya átlagosan épphogy eléri a 30%-ot.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A község célja, hogy csökkenjen a szegregáltak minősülő lakókörnyezet szegregáltsági foka. Az önkormányzat szegregáció mérséklését eredményező tevékenysége elsődlegesen az ott élők életszínvonalának javítását, a lakókörnyezet rehabilitációját, a foglalkoztatási arányok növelését, valamint az oktatás és a közszolgáltatások terén tapasztalható esélyegyenlőségi problémák megszüntetését célozza meg. A szegregált állapotot rehabilitálás és fejlesztés útján kívánja hosszú távon megszüntetni.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	0	27	1,75
2018	1	0	0	0	31	1,00
2019	1	0	0	0	28	1,61
2020	1	0	0	0	22	3,99
2021	1	0	0	0	18	3,32
2022	1	0	0	0	15	2,99

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az egészségügyi alapellátások:

Alapellátás (kötelező feladat):

- vegyes (felnőtt és gyermek) háziorvosi körzet
- védőnői szolgálat
- házi segítségnyújtás

Településünkön az egészségügyi ellátás alapját egy vegyes háziorvosi praxis képezi, háziorvossal és ápolónővel. A háziorvosi szolgálat vállalkozás formában működik.

Járóbeteg szakellátás (nem kötelező feladat):

Az általános járóbeteg szakellátás a beteg folyamatos ellátását, gondozását végző orvos beutalása vagy a beteg jelentkezése alapján, szakorvos által végzett egyszeri, illetve alkalmoszerű egészségügyi ellátás. A lakóhelyhez legközelebb biztosított szakrendelők Marcaliban érhetők el a településünk lakosai számára.

A lakosok egy része azonban Kaposváron, Nagyatádon, és esetenként megyén kívül (Nagykanizsa-Zala megye) is igénybe vesznek különböző járóbeteg szakellátásokat.

A településen egy háziorvos, ápolónő biztosítja helyben az egészségügyi ellátás igénybevételét.

Szakorvosi vizsgálatokat Marcaliban, Nagyatádon, Kaposváron érhetik el a betegek.

Védőnői szolgálat helyben működik. A betegek számára az orvosi ügyelet Marcaliban érhető el. A gyermek ügyelet megszűnt, így őket is a felnőtt ügyeletre kell vinni, vagy a kaposvári kórházba.

Tapsonyban a gyógyszerértár 2017. augusztus 1-vel bezárt, ezért az önkormányzat heti két alkalommal (kedd és csütörtök délután) biztosítja a lakosság részére a gyógyszer beszerzést. Sürgős esetben még aznap az önkormányzat beszerzi a gyógyszert.

A közgyógyellátás egy szociális alapon járó támogatás, azoknak, akiknek segítségre van szükségük a gyógyszerek megvásárlásához, vagy a vizsgálatokhoz és az egyéb gyógyászattal kapcsolatos térítésekhez.

A közgyógyellátási jogosultság három jogcímen létezik, az alanyi jogon járó közgyógyellátás, valamint a normatív alapon járó közgyógyellátás és a méltányossági.

Aki közgyógyellátásra jogosult, annak kiállítanak egy közgyógyellátási igazolványt, amit magánál kell tartania, mert ezzel az igazolvánnyal tudja majd térítésmentesen megvásárolni az egyes olyan gyógyszereket, amelyeket a társadalombiztosításon belül a támogatás alcsoportba besoroltak, vagyis nem valamennyi féle és fajta gyógyszerre lehet igénybe venni, továbbá nem korlátlanul, hanem csak az egyén részére megállapított gyógyszerkeretén belül. Ezen kívül térítésmentesen jogosult az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra, valamint gyógyászati segédeszközökre.

A vizsgált adatokból láthatjuk, hogy 2018-ban kiemelkedően magas volt a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma, ami 2 év alatt jelentősen lecsökkent (22 fő). Ez annak tudható be, hogy magas volt a halálozások száma a közgyógyellátottak körében.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Az ellátás típusa az pénzbeli, amely ellátás jövedelmi helyzettől független.

Az ápolási díjra jogosult a nagykorú hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló

a) súlyosan fogyatékos, vagy

b) tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

Az ápolást végző személy számára egyidejűleg csak egy ápolási díjra való jogosultság állapítható meg, továbbá egy ápolat személyre tekintettel csak egy ápolást végző személy számára állapítható meg ápolási díj.

A 3.6.1 számú táblázatból látható, hogy községünkben az ápolási díjban részesítettek évi átlagos száma a 2020-as évre jelentősen megnövekedett.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az egészségügyi célú prevenció a betegségek keletkezésének megelőzését, az egészség fenntartását, és a szervezet megedzését, illetve az állapotromlás megakadályozását is jelenti. Ennek érdekében történik a faluban egészségnevelés gyermekeket, felnőtt társadalmat érintő vonatkozásban. Egészséges életmódra nevelésről időközönként helyi szerveződés.

Szűrőprogramokon való részvételt támogatja helyi önkormányzat, pl: mammográfiás szűrés, csontritkulás szűrés. Ezek szervezését és lebonyolítását a helyi háziorvosi szolgálat, valamint védőnői szolgálat végzi.

Koragyerekkori szűrések a módszertani előírások alapján megtörténik a háziorvosi és védőnői közös tanácsadások során. Egyéb kiegészítő szűrővizsgálat, fejlődés felmérés gyermekkor vizsgálatokra vonatkozóan a Marcali Nevelési Tanácsadóval együttműködésben végezzük.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Településünkön fejlesztő és rehabilitációs ellátás nem biztosított.

Erről információval és adattal nem rendelkezünk.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat az óvoda számára biztosítja életkoruknak és a szükségleteiknek megfelelő minőségű és tápértékű közétkeztést. A Böhönyei Gézengúz Óvoda konyhájáról szállítják az ételt az óvodások és a szociális étkezők, valamint a vendégétkezők részére. Szakorvosi javaslatra speciális étkeztést is biztosít az összes étkező számára.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sporttevékenységek végzésére a Tapsonyi Sportegyesület futball pályáján van lehetőség. A Tapsonyi futball csapat megszűnt. A labdarúgáson kívül más sport program nincs a településen.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Egyesített Szociális Központ az alábbi szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat biztosítja a településen

- a) Családsegítés (szociális, családgondozást is nyújt)
- b) Étkeztetés
- c) Házi segítségnyújtás
- f) Gyermekjóléti szolgáltatás,

Egészségügyi alapellátásokat körét az

- a) Védőnői szolgálat
- b) Háziorvosi alapellátás biztosított az önkormányzat részéről.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Községünkben helyben nem működik drogprevenációs szolgáltatás, de a legközelebbi városban (Marcali) a Rendőrségi prevenációs előadó és az egészségügyi és prevenációs iroda részéről történnek e fajta előadások és rendezvények.

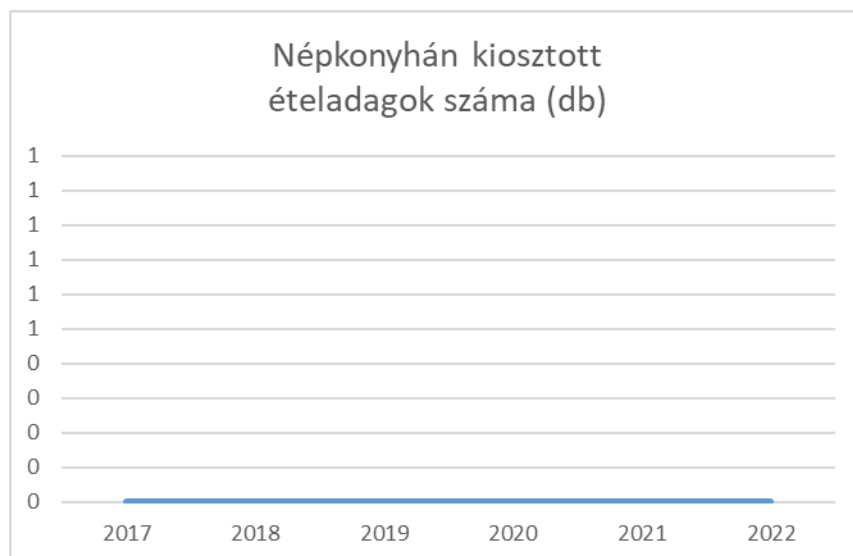
h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód megsértési miatti panasz nem érkezett.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Tapsony községben nem található népkonyha.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

- a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	90	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a munkahelyek, önkormányzati intézmények, templom, lakóközösség, labdarugó meccsek, játszótér, bálók, civil szervezetek. A lakosság életminőségének javítását kívánjuk elősegíteni a környezet a gazdaság és a társadalom problémáinak együttes kezelésével. Tapsonyban alig van lehetőség a kikapcsolódásra és a szórakozásra.

A község közösségi életének elsődleges színtere a Művelődési ház. A művelődési házban lehetőségeinkhez mérten a kulturális programok működnek. Minden falusi – közöttük óvodai – rendezvénynek, nemzeti ünnepi műsoroknak, farsangi rendezvénynek, anyák napi műsorok, falunap, idősök napi rendezvénynek ad otthont.

Ezeknek a programoknak közösségépítő szerepe is volt, ahol roma és nem roma lakosság egyaránt részt vett és jól érezte magát. A civil szervezet aktívak, sokszínű tevékenységeikkel Tapsony fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat bevonja a község társadalmi életébe.

A zöldterületeken park és a játszótér biztosítják a kikapcsolódást.

A községben lehetőség van a könyvtárban közösségi internet használatra, amely pozitívan érintheti az internet lehetőséggel nem rendelkező személyeket, családokat.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A helyi kötelező szolgáltatási feladatok megszervezése, a település üzemeltetési feladatai, szociális és gyermekjóléti ellátás, egészségügyi ellátás, óvodai ellátás, közterületek tisztántartása biztosított. A falusiak számára elérhetőek, megfelelően működnek, és minden jogos igényt kielégítenek. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi intézményekkel, ipari cégekkel, mezőgazdasági cégekkel, egyházzal, civil szervezetekkel, a nemzetiségi önkormányzattal, valamint helyi szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Tapsony lakóira jellemző az adományozás és az önkéntes munka jelenléte. Vélhetően összefüggésben van a kapcsolati, közösségi hálók fontos szerepet játszanak az adományozóvá és az önkéntes segítővé való válásban. A civil szervezetekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen

jellegű tevékenységeket. Az adományozások a községben egymás között a nyilvánosság bevonása nélkül működnek. Ilyen kezdeményezések például a roma családoknak gyermekruhák, tisztálkodó és gondozási felszerelések adományozása. Az önkormányzat dolgozói és a helyi asszonykórus tagjai évente önkéntes segítséget nyújtanak a központ virágosításában.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális öngazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A 2017-es népszámlálás adatai szerint 36 család vallotta magát roma nemzetiségűnek a községben. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat 20 éve működik a faluban, együttműködik nevelési, szociális intézményekkel, részt vesz a közfoglalkoztatásban, illetve közösségi programok szervezésében.

A jövőben is fontos szerepet fog kapni a roma nemzetiségi önkormányzat, mivel a romák száma nő a községben és lényeges, hogy a lakosság ezen rétege bizalommal tudjon fordulni valakihez. A nemzetiségi önkormányzat, mint egy összekötő kapocs jelenik meg a cigányság és a települési önkormányzat között. A nemzetiségi önkormányzat figyelemmel kíséri a községben élő, valamint a községbe települő roma családokat.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Tapsonyban többféle szerveződésű és összetételű civil szervezet működik. Legfontosabb jellemzőjük, hogy mindegyik szervezet helyi lakosságra épül, tagjainak számát meghatározó létszámban alkotják a helyi lakosok. Az önkormányzat igyekszik minden egyesületet bevonni a település életének szervezésébe.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja pályázati tevékenységében.

Együttműködési területek: Roma-nap, egészséges életmódra nevelés az óvodában, hátrányos helyzetű gyermekek nyári táboroztatása, kirándulások, kulturális programokra való látogatás.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
mélyszegénység léte	új személelmód megteremtésének lehetősége,
Alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség	helyi tanfolyamok, felzárkóztató oktatás hiányszakmára való képzés
Roma népességgel kapcsolatos adatok hiánya az életkörülményeiről, helyzetéről	adatgyűjtésre való törekvés, Roma Nemzetiségi Önkormányzat helyi nyilvántartás vezetése
Hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődése	fejlesztési, felzárkóztató programok és lehetőségek fejlesztése
Munkanélküliség és elhelyezkedési gondok, magas a tartós munkanélküliek és a munkanélküli ellátásra már nem jogosult munkanélküliek száma.	Közfoglalkoztatási munkába való bevonás
egészségnevelés, egészségfejlesztés	Kaposi Mór Oktató Kórházzal való felvétel a helyi szűrések miatt
kulturális, közösségi programok hiánya	Pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében
Életvezetési problémák	Életviteli tanácsadás saját környezetben

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	327	336	663	49,32%	50,68%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	1,36%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	36	26	62	5,43%	3,92%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	9	9	18	1,36%	1,36%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek jövedelmi helyzete, életminősége természetesen nem választható el az őket nevelő családokétól, s a hiányok halmozódása minden életkorban kritikus helyzetet hoz létre. Ám a gyermekkor annyiban is speciális szakasza az emberi életnek, hogy egy gyermeknek nincs ideje kivárni a feltételek javulását, neki a számára adott körülmények között kell(ene) egészségesen fejlődnie, a korának megfelelő érzelmi, értelmi és szociális érettséget elérnie. A szegénységben felnövekvő gyermekek azonban gyakran olyan tartós hátrányokat szenvednek el, melyek alapvetően meghatározzák és behatárolják későbbi lehetőségeiket is. A gyermekek egyharmada olyan családban nevelkedik, amelyben egyáltalán nincs aktív kereső. A szegény gyermekek több mint egynegyede kizárólag szociális jövedelemből él. A sikeres szocializáció szempontjából mindenképpen igen kedvezőtlen mindez, hiszen ezeknek a családoknak a jelenlegi anyagi helyzete is kedvezőtlenebb, mint a munkával rendelkezőké, nem számíthatnak a munkahely adta kapcsolati tőkére, s hiányzik a gyermek számára a rendszeres munkával rendelkező felnőtt minta, ami a munkaerőpiacra, a munkahelyre való beilleszkedés egyik alapvető feltétele és meghatározó motiváló tényezője. Ráadásul – a hazai ellátórendszer jellegzetességeiből adódóan – olyan függőségi helyzetbe nő bele a gyermek, ahol a mintát adó, rendszeres ellátásban részesülő felnőtt alárendelt, kiszolgáltatott helyzetben van.

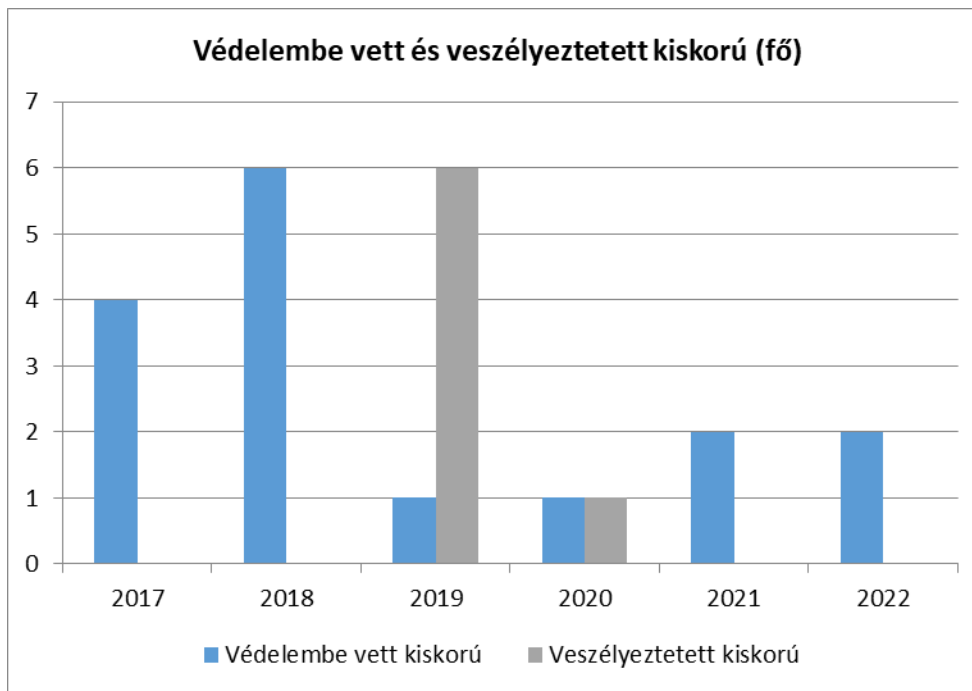
A helyi alapellátó rendszer különböző támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében, ezek nyújtásával védelmet biztosít, a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális hálózaton keresztül valósul meg, és az együttműködésükön alapul.

Községünkben a gyermekek létszáma korábbi évek csökkenéséhez képest stagnál. A születések száma évről évre változó, egyik évben több, másik évben kevesebb. Ez annak tudható be, hogy a fiatalabb korosztály folyamatos be- illetve elköltözik. Egyre kevesebb család mer vállalni gyermeket a nehéz megélhetés, anyagi gondok és a munkahely hiánya miatt. A 2020-as adatok szerint az állandó népesség (679 fő) 2,06%-a (14 fő) 0-2 éves gyermek.

A táblázat alapján megállapítható a 0-14 éves korcsoporton belül a férfiak és a nők aránya viszonylag kiegyenlített, a 15-17 éves korcsoportban viszont a nők 29 %-kal magasabb arányban jelennek meg, mint a férfiak.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	4	0
2018	6	0
2019	1	6
2020	1	1
2021	2	0
2022	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- észlelő és jelzőrendszer működtetése, nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző tevékenységben
- veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, javaslat a megoldásra
- figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek, családok életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségleteit

A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális munka keretében

- segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermekek gondozásában, ellátásának megszervezésében
- az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásokat, továbbá azokat a szolgáltatásokat, melyek bevonhatók
- koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetett ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését

Védelembe vétel

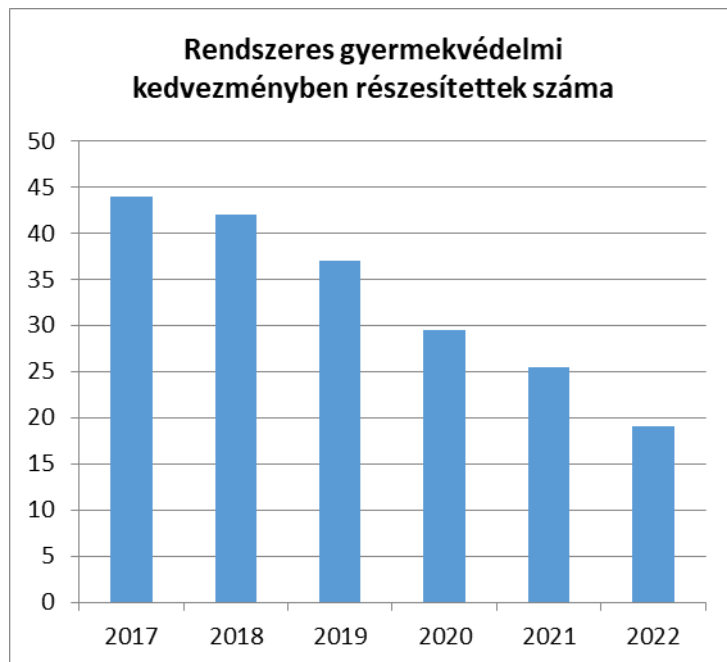
- ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben mégis biztosítható, a járási gyámhivatal intézkedik a gyermek védelembe vétele ügyében
- a gyámhivatal a jogszabályban meghatározott szervek, személyek jelzése, kezdeményezése, javaslata alapján köteles a védelembe vétel iránti eljárást hivatalból lefolytatni
- a járási gyámhivatal a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembe vételével, dönt a védelembe vétel elrendeléséről
- a védelembe vételt követően már nem csak a családgondozó látja el a családokat, hanem a központban dolgozó eszményezős is, ő lesz az ügy felelőse

A védelembe vett 18 év alatti gyermekek száma a vizsgált évek viszonylatában csökkenő tendenciát mutat, 2021-ben 2 fő védelembe vett gyermek volt a településen. A táblázatból jól látható, hogy a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2019-ről 2021-re 0 főre csökkent.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	44
2018	42
2019	37
2020	30
2021	26
2022	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyonára.
A jövedelemszámításnál irányadó időszak: rendszeres jövedelem esetén - kérelem benyújtását megelőző hónap.

A fenti táblázat az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátásokban részesítettek számát mutatja.

Tapsonyban az előző évekhez képest csökkent a 0-18 éves korú gyermekek létszáma és a támogatásban részesülők száma is az elköltözések miatt.

2019. évben 37 fő, 2020. évben 30 fő gyermek részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. 2021 évre egyaránt 30 fő volt a gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma, mivel új kérelem nem került beadásra és a koronavírus általi jogosultság hosszabbítások miatt csökkenés nem történt. Majd 2022-ben 19 fő.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

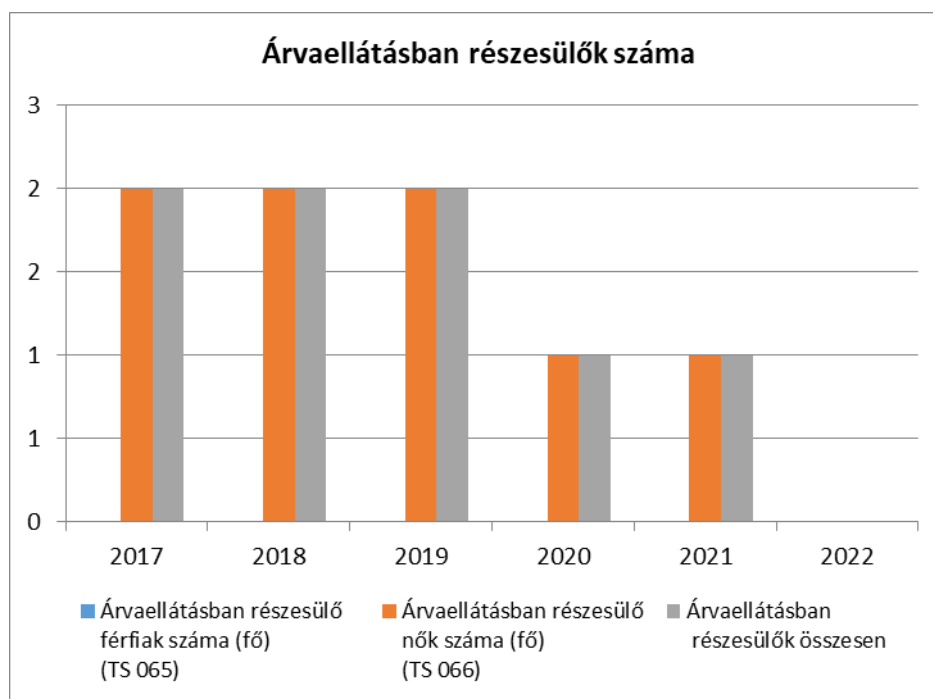
A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg, kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	0	2	2
2018	0	2	2
2019	0	2	2
2020	0	1	1
2021	0	1	1
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen élők közül alacsony számban részesülnek árvaellátásban, illetve nem minden évre vonatkozóan rendelkezünk adattal e tekintetben. Megállapítható, hogy 2017-ről és 2022-ra az árvaellátásban részesülő nők száma lecsökkent, de így is magasabb számban jelennek meg, mint a férfiak.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	19
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	18
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	19
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	15
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	13
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre az elmúlt években kiszélesedett. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők ingyenesen étkeznek az óvodában és az általános iskolában egyaránt.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Tapsonyban magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

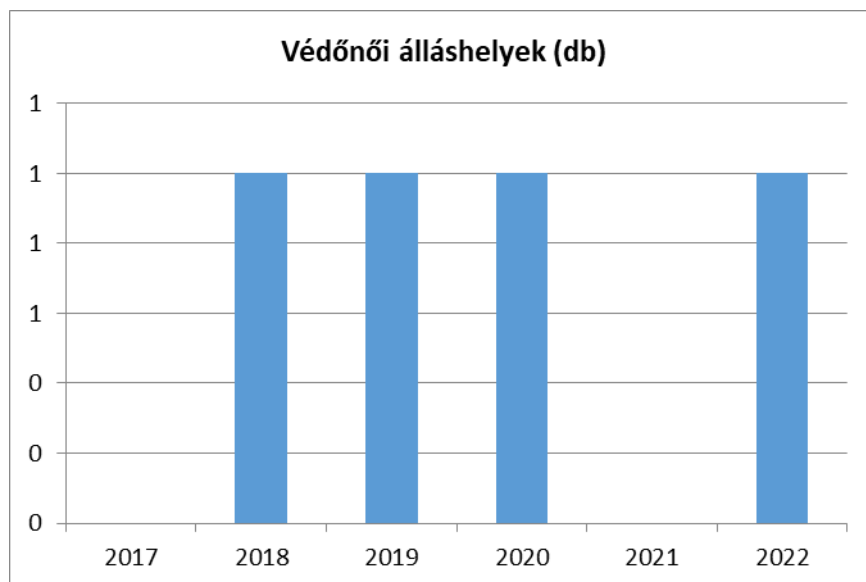
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A Tapsonyi Védőnői Szolgálat biztosítja Tapsony település, illetve hozzátartozó Nagyszakácsi, Nemesvid, Somogyzsitfa-Szőcsénypuszta, Somogysimonyi védőnői ellátását. Mely kiterjed a falu 0-18 éves korú lakosságára, valamint a felnőtt lakosság azon rétegére is, akik szoros kapcsolatban állnak ezzel a korosztállyal, illetve valamilyen lakossági szűrésben érintettek. A feladatot jelenleg 1 fő védőnő látja el.

A védőnői munka során figyelemmel kísérik az újszülöttek, csecsemők, kisgyermek test- lelki és szociális jólétét. Ha ebben bármilyen eltérést észlelnek, amit kompetenciájukon belül nem tudnak

jó irányba előmozdítani akkor azt szóban, szükség szerint írásban jelzi a megfelelő intézménynek. Várandósok részére, illetve csecsemő-kisgyermek tanácsadás háziorvossal hetente 1 alkalommal történik Tapsonyban.

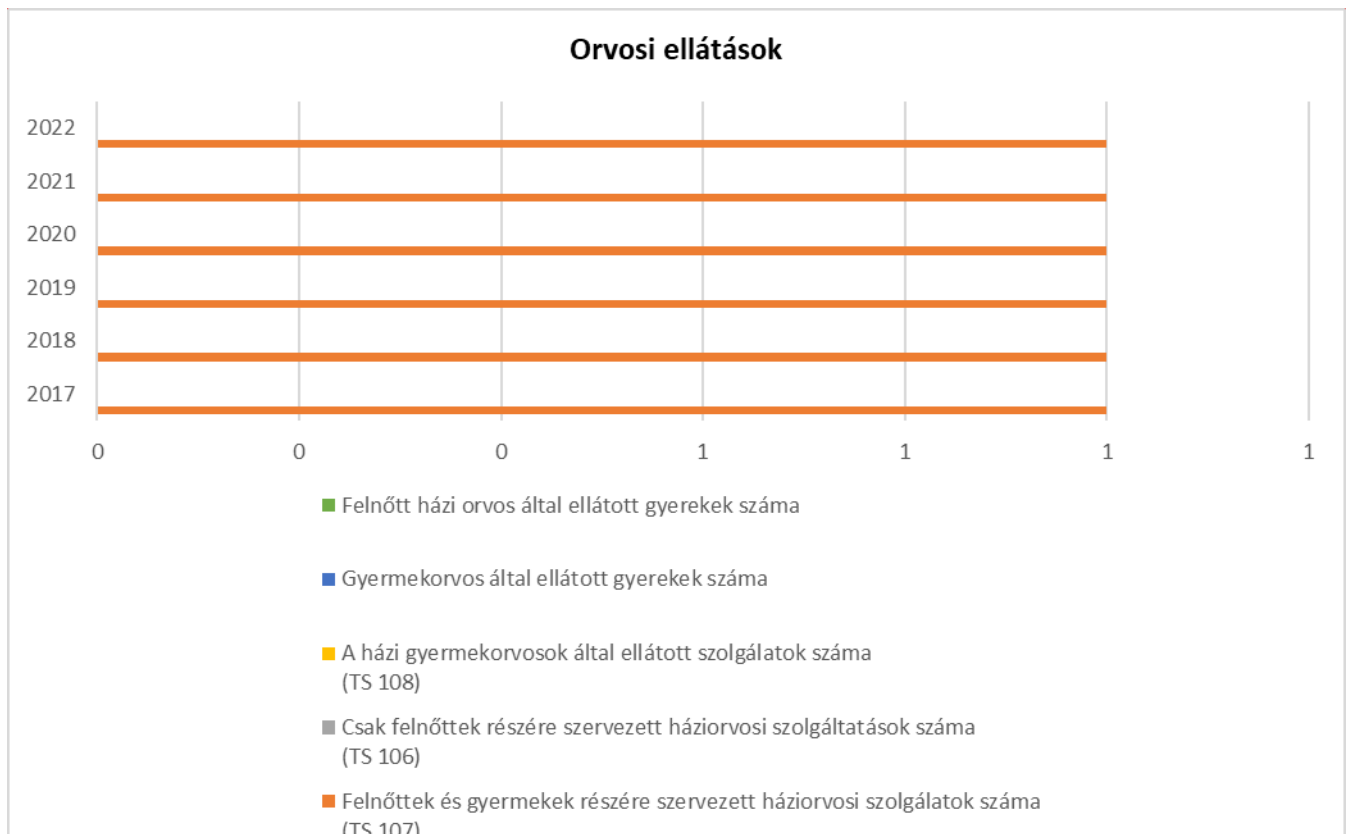
A védőnői leterheltség nem mérhető azonban csupán a 0-3 évesek számával, mivel a védőnő 0-14 éves korig rendszeresen végeznek státusz-, illetve szűrővizsgálatokat. A leterheltséget fokozza, hogy magas a hátrányos- illetve roma családok száma, ahol az előírtnál lényegesen több alkalommal kerül sor családlátogatásra, a csecsemők, valamint a gyermekek megfelelő ellátása érdekében

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Tapsony településen Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda és a gyermekszegénységet csökkentő egyéb speciális szolgáltatás nem működik

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;
- f) Tapsonyban sem bölcsőde, sem pedig mini bölcsőde nem található. A gyermeklétszám nem indokolja a bölcsődei intézmények szükségességét, és ilyen jellegű igény sem merült fel a lakosság részéről. Ennek oka valószínűsíthetően az, hogy a legtöbb 0-3 éves gyermek olyan családban van, ahol az édesanyjának a gyermek megszületését megelőzően sem volt munkahelye, ezért a gyermekek korai intézménybe iratása nem válik szükségessé.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

g) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgálat támogatásokkal segíti az arra rászoruló családokat a gyermekek nevelésében, megfelelő szolgáltatások és támogatások nyújtásával elérhetőségével. Fő feladata, célkitűzése a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése. A megelőző tevékenység a teljes szolgáltató rendszert átfogó egészségügyi, szociális, köznevelési intézményen keresztül valósul meg. Az egyes ágazatok megfelelő színvonalú együttműködésen alapulnak. A gyermekvédelem középpontjában megfelelő szerepet betöltő jelzőrendszer áll (iskola, óvoda, védőnő, házi orvos, önkormányzat, rendőrség), egymást kölcsönösen tájékoztatják.

h) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Tapsonyban a krízishelyzetek esetén a szociális alapszolgáltatások, étkeztetés, házi segítségnyújtás biztosított. A mélyszegénységben élő roma családok esetében találkozhatunk leggyakrabban krízishelyzettel a községben.

i) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A szolgáltatáshoz való hozzáférés lehetősége minden gyermek joga.

Ennek érdekében óvodai szinten már lefektetjük alapjait az egyéni képesség fejlesztés, egészségnevelési előadások, egészségnapok megtartása által.

Az egyén információval való ellátása, egészségnevelése, annak érdekében, hogy minél több lehetőséget teremtsenek számára az egészség, az egészséges élet választásához.

Az egészségfejlesztés, és egészségmegőrzés érdekében 2 évente helyben történik csontsűrűség szűrés a tapsonyi lakosok számára a helyi házi orvos megszervezés által.

Továbbá nőket érintő komplex (emlő, tüdőszűrő, méhnyakrák szűrés) szűrővizsgálat a Kaposvári kórházban történik az helyi Önkormányzat és Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézet együttműködésében.

Sporttevékenységek végzésére lehetőség nyílik a faluban a helyi sportpályán.

A szabadidős tevékenység aktív eltöltésére, családi kirándulásokra lehetőséget nyújtanak a falut körülvevő csendes, természetes és természetközeli területek pl: a helyi Horgásztó.

Az óvoda esetében hiányoznak a konkrét tehetséggondozásra irányuló foglalkozások, pl. az angol nyelv oktatása vagy a néptánc az óvodában is megszervezhető lehetne.

Szünidős programként kell kiemelni a községben a Roma Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett nyári tábort, melyen hátrányos helyzetű gyermekek vehetnek részt. A nyári tábor időtartama 3-5 nap, a résztvevő gyermekek számára kézműves foglalkozás, zenés műsor, kirándulások, filmvetítés, életmód kerül megszervezésre.

j) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az intézményi gyermekétkeztetés keretében (ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik)

- a. A bölcsödei, mini bölcsödei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkézést,

- b. Az óvodában és a nevelési oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkézést kell biztosítani.

Az arra jogosultak részére – az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen, illetve 50%-os normatív kedvezményel kell biztosítani.

A szünidei gyermekétkeztetés (korábban csak nyári gyermek étkeztetés volt biztosított)

A rászoruló gyermekek számára az őszi, téli és tavaszi, nyári szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, a nyári szünetben pedig munkanapon keresztül biztosítja a meleg étkeztetést.

Az étel szállítása a Böhönyei Gézengúz Óvoda konyhájáról történik munkanapokon. Az étel kiosztására a helyi művelődési ház tálaló helyiségében kerül sor az ételtárolókban.

- k) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Tapsony község a roma és nem roma nemzetiségű gyermekek között nem tesz különbséget, valamint az eltérő kultúrájú gyermekek között sem. Ha az önkormányzat rendezvényt tart, például gyermeknapot szervez, akkor azon minden gyermek egyaránt részt vehet.

- l) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ezzel kapcsolatos eljárás nem indult a helyi Önkormányzat ellen. A HEP adatgyűjtése során nem merült fel egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatos panasz, észrevétel, hátrányos megkülönböztetés.

- m) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

A gyermekjóléti szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához.

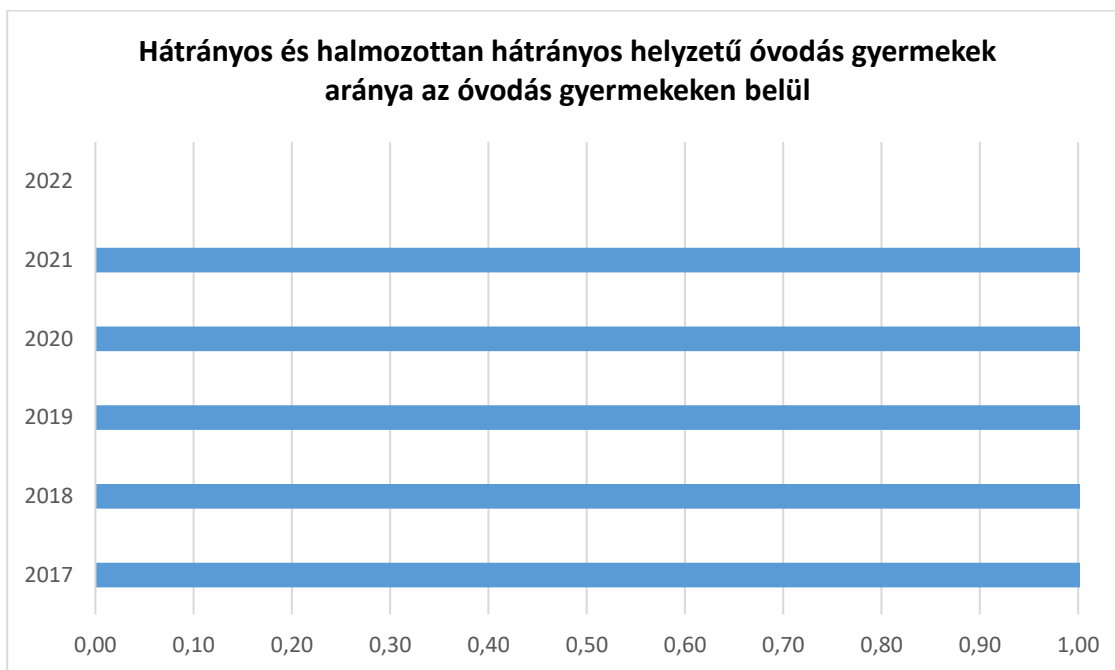
Az óvodai nevelésben az SNI gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	20	7	35,00
2018	22	11	50,00
2019	26	11	42,31
2020	24	12	50,00
2021	25	12	48,00
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Tapsony községben nem működik általános iskola.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

A középszintű oktatásban résztvevő gyermekek pontos számára vonatkozóan nem rendelkezünk pontos adattal. A településről középfokú szakgimnáziumi oktatási intézménybe járók közül 0 fő hátrányos helyzetű.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	18	16
2018	27	3
2019	24	6
2020	16	7
2021	16	4
2022	15	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

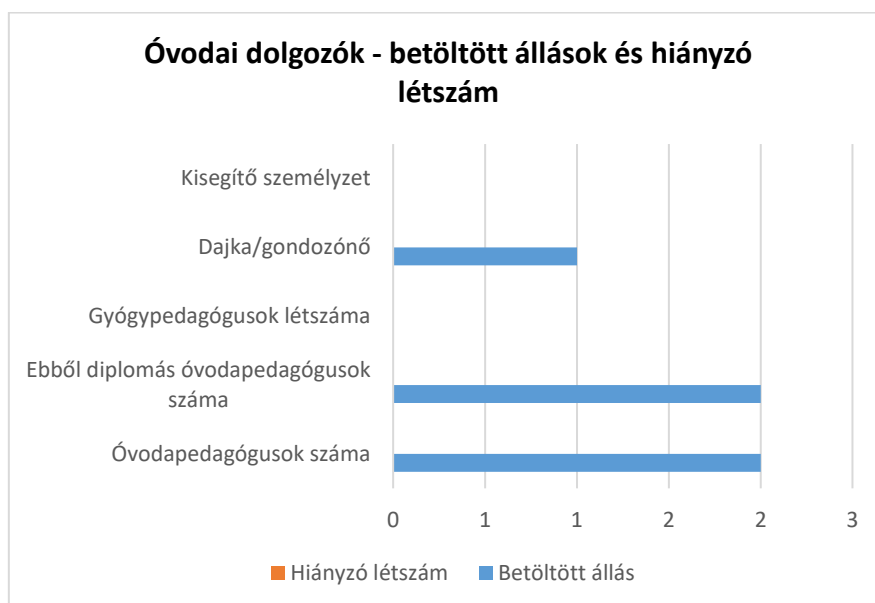

A 4.4. a) 4. számú táblázatból jól látható, hogy a saját jogán gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma nagyon alacsony Tapsonyban. Ez abból következik, hogy kikerülnek a közép iskolából és rögtön munkába állnak a nehéz anyagi körülmények miatt.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	26	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07:00	16.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	30 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	0	n.a.
Dajka/gondozónő	1	n.a.
Kiegészítő személyzet	0	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Az önkormányzat által fenntartott „Tapsony Községi Önkormányzat Óvodája” egy telephelyen működik. Fele gyermek a község melletti településről (Nagyszakácsiból) jár be az óvodába.

Az óvodai férőhelyek száma 26.

2021-ben 26 fő gyermek járt a tapsonyi óvodába.

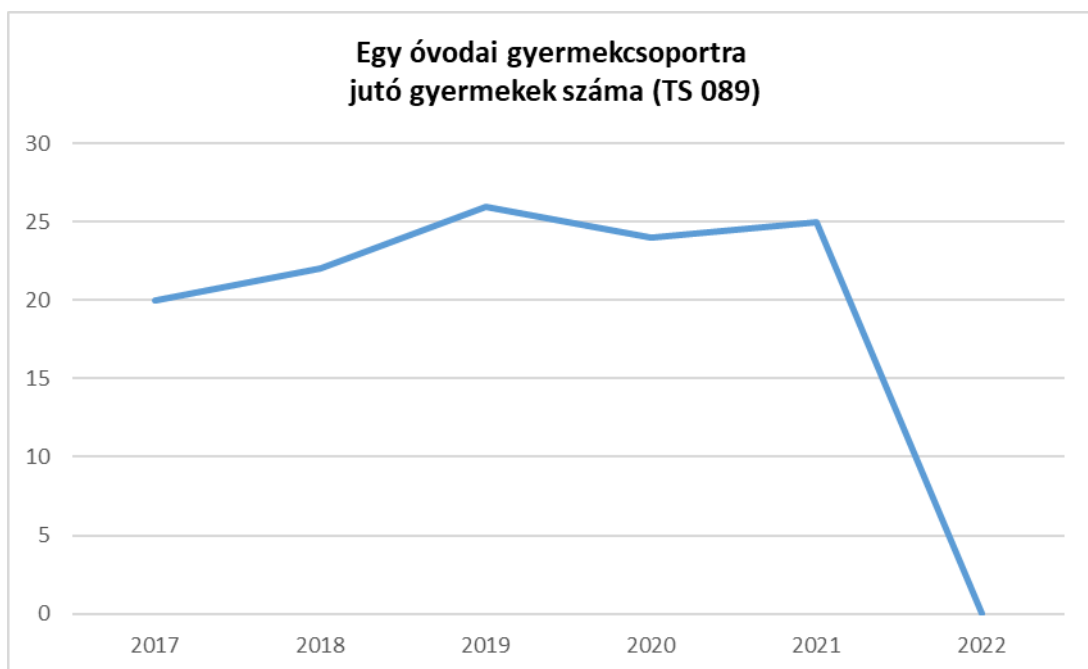
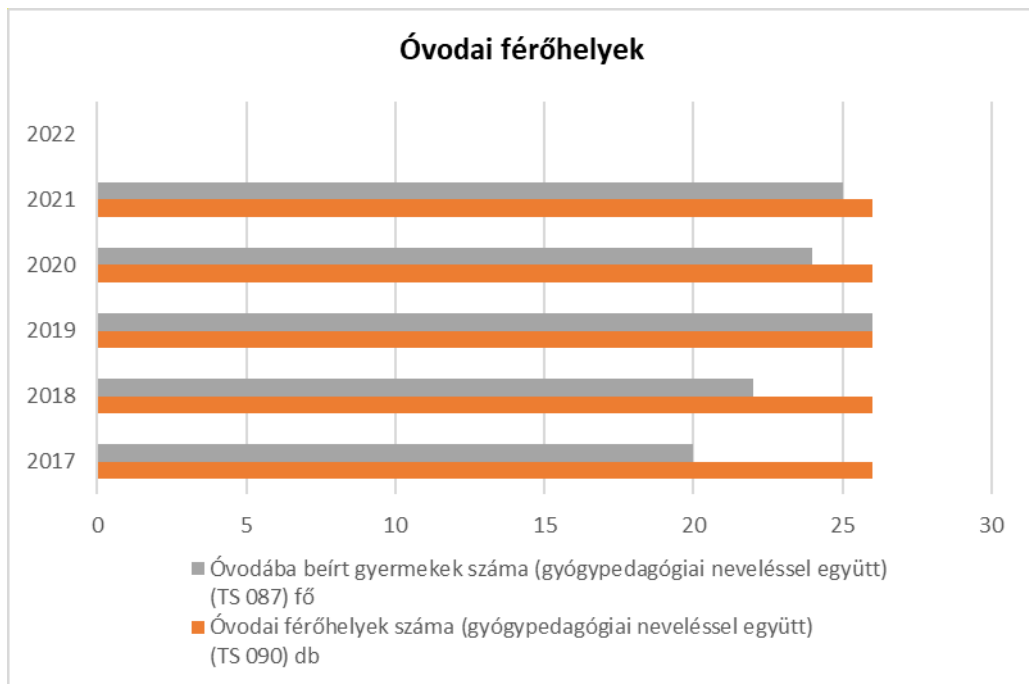
Az óvodapedagógusok száma jelenleg 2 fő, mellette pedig egy fő egy dajka látja el a gyermekekkel kapcsolatos feladatokat. Kettő fő óvodapedagógus diplomával rendelkezik, egyik egyben az intézményvezető is.

Az óvoda nevelő intézmény, s mint ilyen a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére, fejlesztésére törekszik. Az óvodában kialakított hagyományok jelentősen szolgálják a közösséggé formálódást és a tartalmas közösségi életet. Nagyon fontos, hogy az óvodapedagógusok minden gyermek képességét önmagához – a saját lehetőségeihez – viszonyítva igyekezzen fejleszteni.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	10	1	26	1	20	0	0	20
2018	11	1	26	1	22	0	0	22
2019	13	1	26	1	26	0	0	26
2020	12	1	26	1	24	0	0	24
2021	13	1	26	1	25	0	0	25
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A községünkben nincs általános iskola.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A kiemelt képességű tanulók közoktatásban való részvétele kapcsán hátrányos megkülönböztetés nem történt. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása az elsődleges szempont, ezért minden olyan nevelési és oktatási módszer, ami ezt a célt szolgálja alkalmazták az iskolákban.

c) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Tapsony községben nincs intézmények közötti összehasonlítás.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

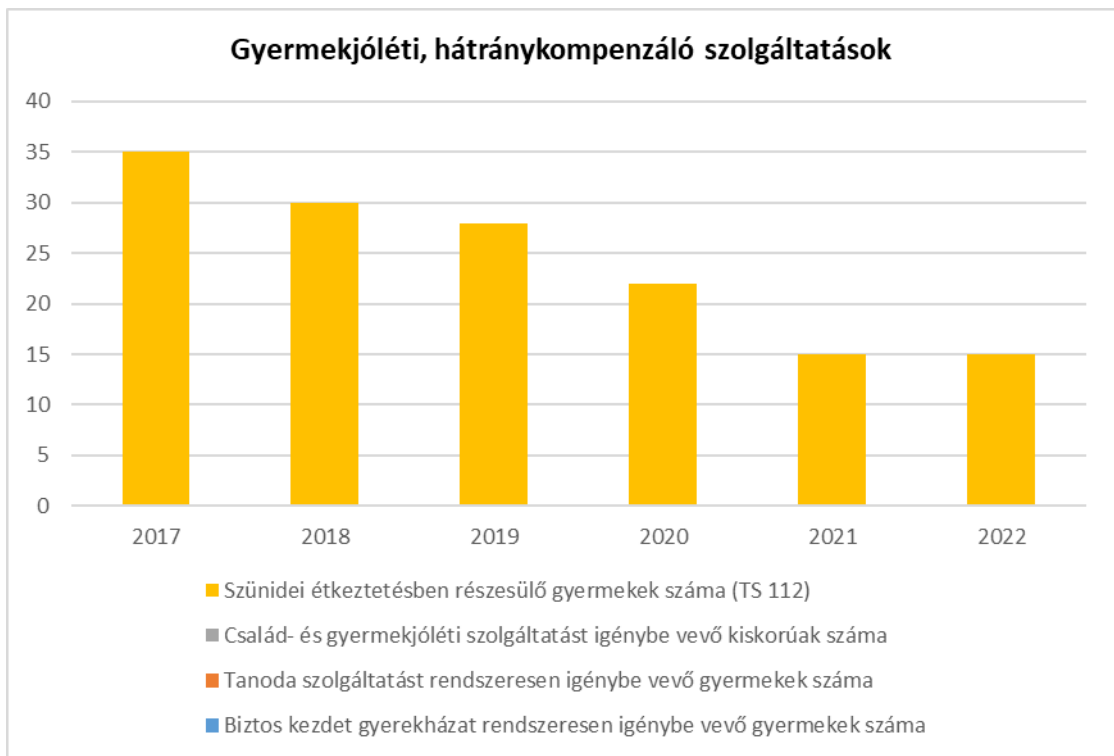
Tábla:4.4.6.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermejjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	35
2018	n.a.	n.a.	n.a.	30
2019	n.a.	n.a.	n.a.	28
2020	n.a.	n.a.	n.a.	22
2021	n.a.	n.a.	n.a.	15
2022	n.a.	n.a.	n.a.	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A 4.4.6. számú táblázatból kiolvasható, a szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma, amely 2017-ről 2022-re

Tapsony községben nem működik Tanoda, és Biztos Kezdet Gyerekház nem működik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A célcsoport esetében jövőkép hiánya	Kortárs csoport, deviancia kezelése
A szülők általi negatív minta átöröklése	A gyermekek és szülők bevonásával komplex foglalkozások
Egészségtudatos életvitel hiánya	Egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése
Nincs pontos adat a mélyszegénységben élő gyermekek létszámáról.	A családsegítő-és gyermekjóléti szolgálat, a védőnő, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök bevonásával adatgyűjtés.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

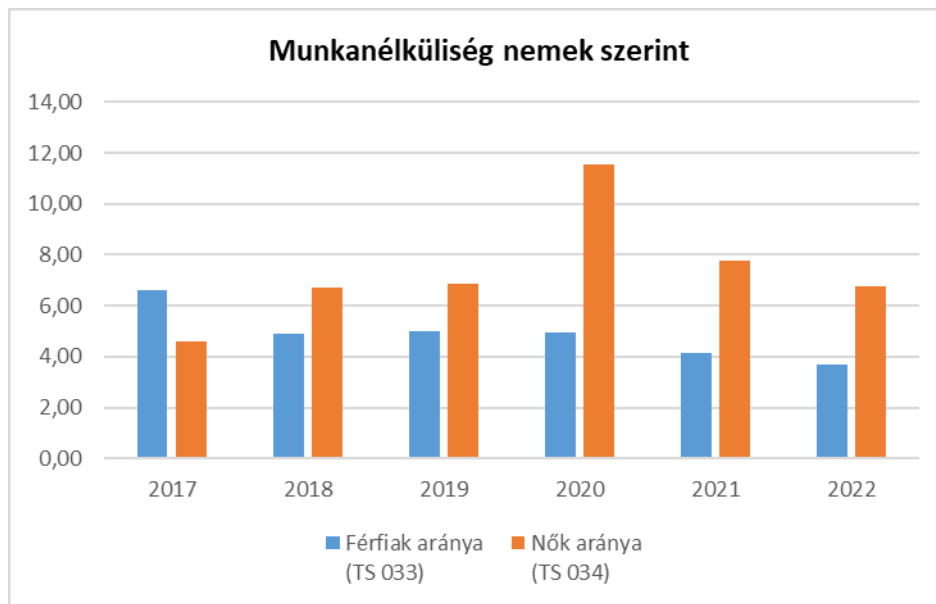
A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezeden rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők családi állapotuk (gyermektelen, kisgyermekes, gyermekét egyedül nevelő) állapotuk alapján a nők hátrányos megkülönböztetését eredményezik. A nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában ezért az otthoni helytállást könnyebbé tevő munkahelyet, időbeosztást választanak alacsonyabb munkabérért.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	6,61	4,62	5,62%
2018	4,91	6,7	5,81%
2019	4,98	6,85	5,92%
2020	4,95	11,54	8,25%
2021	4,17	7,77	5,97%
2022	3,67	6,77	5,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

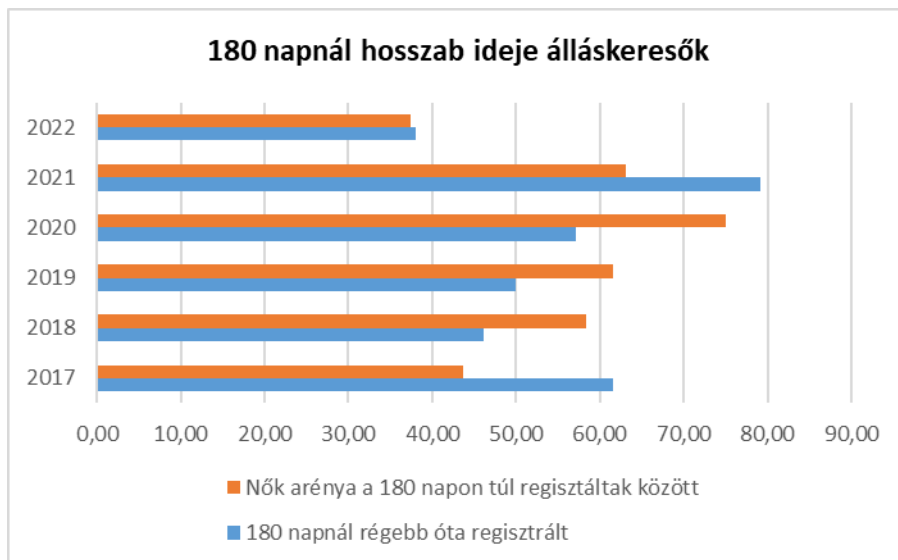
A táblázat alapján megállapítható, hogy a munkaképes korúak körében a férfi nyilvántartott álláskeresők aránya 2017-ben magas számban (6,61%) jelen voltak, majd 2022-re lecsökkentek (3,67%).

2017-től a többi évben azonban a nők magasabb számban jelennek meg, mint nyilvántartott álláskeresők. Ebből arra következtethetünk, hogy a férfiak előbb találnak munkát, mint a nők. Ez a település jellegére is visszavezethető, mivel a legtöbb, környéken lévő munkahely inkább a férfiaknak kedvez (pl. Hans Paush fém és lemezmezmunkálási cég, valamint egyéb mezőgazdasági jellegű vállalkozások).

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	61,54	43,75
2018	46,15	58,33
2019	50	61,54
2020	57,14	75
2021	79,17	63,16
2022	38,1	37,5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

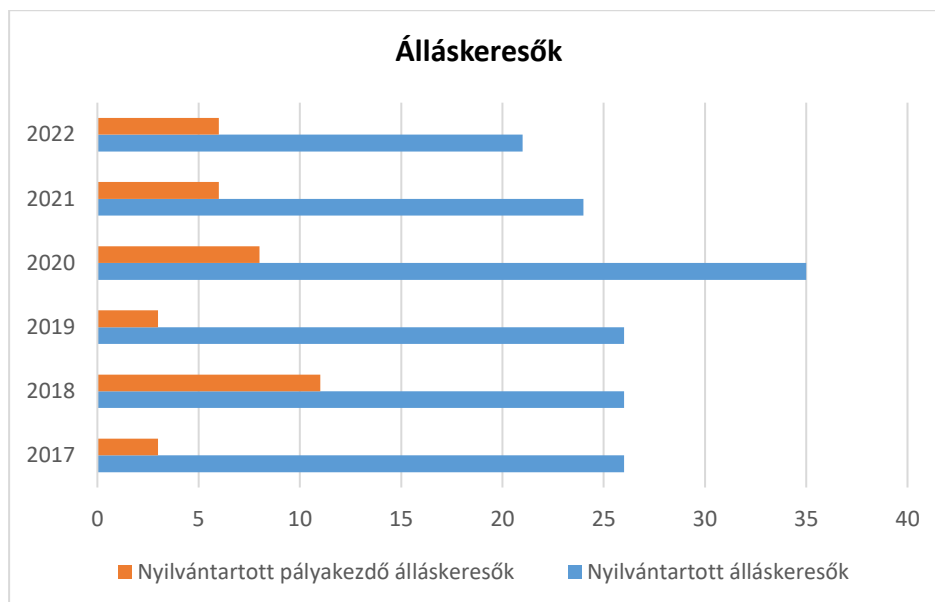

Az 5.1.2. számú táblázat alapján megállapítható, hogy a tartós munkanélküliek (180 napnál régebben regisztráltak) között is évről évre magasabb arányban vannak jelen a nők. Ebből arra lehet következtetni, hogy amennyiben egy nő kikerül a munkaerő-piacról, nehezen talál újra állást. Ehhez hozzájárul az is, hogy egy hosszabb munkakiesés alatt a korábban meglévő tudásszint általában lecsökken. A nyugdíj előtti korosztály, valamint a hátrányos helyzetű nők nagy része nem ért az elektronikus eszközökhöz, vagy nem található meg a háztartásában, így a munka keresés lehetősége korlátozott számukra. Ennek fejlesztése annál költségesebb, minél hosszabb a kimaradás. Digitális ismeretekkel kapcsolatos előadások tartása hasznos lenne a községben élő nők számára.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	26	3
2018	26	11
2019	26	3
2020	35	8
2021	24	6
2022	21	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők között alacsony százalékban jelennek meg a pályakezdő álláskeresők. Ez arra enged következtetni, hogy a pályakezdők viszonylag hamar el tudnak helyezkedni.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
 Tapsonyban nem volt ilyen program.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
 Jelenleg a településünk részt vesz különböző közfoglalkoztatási programokban, így a képzettséggel nem rendelkező, alacsony iskolai végzettségű nőknek is tud az önkormányzat időszakosan munkalehetőséget biztosítani.

Pontos adatok nem álltak rendelkezésünkre arra vonatkozólag, hogy a munkanélküli nők milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek. A helyi ismereteinkre támaszkodva azonban elmondhatjuk, hogy a községben a munkanélküli nők 60 %-a nyolc általános vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezik. A munkanélküli nők zöme a mélyszegénységben élők köréből kerülnek ki a leggyakrabban, és többnyire az egyetlen bevételi forrásuk az önkormányzat által folyósított foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Helyi szinten a foglalkoztatás területén nem tapasztalható hátrányos bér megkülönböztetés.

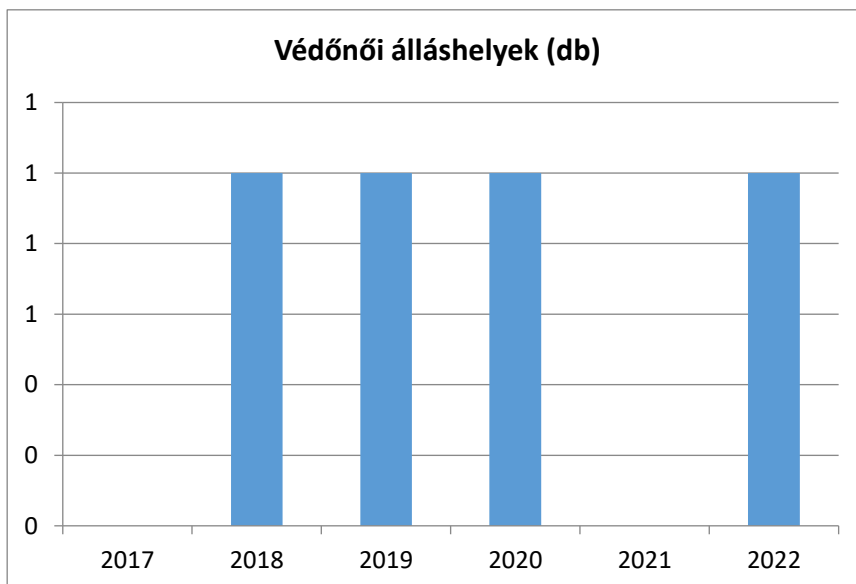
A községben nem található olyan munkáltató, ahol tetten lehetne érnie a nőket érintő munkával kapcsolatos elvek sértését.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások- óvoda kivételével helyileg nincsenek.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	61	-
2018	1	68	-
2019	1	62	-
2020	1	63	-
2021	0	65	-
2022	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnő egyik legfontosabb feladata kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek(ek) megfelelő testi, mentális, és szociális fejlődését. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel, gyermekjóléti szolgálattal, szakszolgálatokkal, háziorvossal.

A családtervezés, anya-és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordít. Felkészíti a leendő szülőket a gyermek fogadására. A gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg. Felvilágosítás, tanácsadás, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzátartozó nyomtatványok kitöltésében.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tapsony községben sem bölcsőde, sem pedig mini bölcsőde nem működik. Ez problémának tűnhet a viszonylag magas 3 év alatti gyermekek számához viszonyítva, azonban eddig a lakosság részéről nem merült fel igény, támogató intézmény kiépítésére. Meg kell jegyezni, hogy a legtöbb gyermek azokba a családokba születik, ahol az édesanya a szülést megelőzően sem rendelkezett munkahellyel, ezért a munkahelymegtartás érdekében nem szükséges a gyermekek korai intézménybe adása.

Viszont az önkormányzat örömmel tenne lépéseket a bölcsőde pályáztatására, kialakítására, ha és amennyiben igények merülnének fel, főként, ha ez a gyermeklétszám nagyarányú növekedése miatt válna szükségessé.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgáltatás feladata a családtervezés, az anya- és gyermekgondozás. A védőnők szerepe már várandós korban felértékelődik, tanácsokkal látják el a leendő szülőket, a beszélgetések során részesül a kismama új információkban. Emellett a kismamáknak meg kell jelenni a kötelező tanácsadásokon, ahol az alapvizsgálatok (pl. vérnyomásmérés) elvégzése is megtörténik.

A védőnők szerepe hangsúlyozottabbá vált a közeli szülészeti osztály megszűnésével. Kedvező azonban, hogy a várandósság alatti vizsgálatok jelentős része a marcali kórház szakrendelésén elérhető, tehát nem kell a kismamáknak hosszabban és költségesebben utaznia emiatt.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nők elleni erőszak a nők elleni diszkrimináció legszélsőségesebb formája. A nők alacsony részvétele a politikai életben, a tanulástól és a választójogok gyakorlásától való eltiltás, a munkahelyi "üvegplafon", amely egy bizonyos ponton túl nem engedi a női alkalmazottak előléptetését, a nők férfiakhoz viszonyított alacsonyabb bérezése néhány más kiemelkedő példája a nők tágabb társadalomban megélt hátrányos megkülönböztetésének.

A nők ellen elkövetett bűncselekmények között a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok.

Községünkben nem érkezett jelzés a szociális munkatársak felé ilyen esetben.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Kaposváron érhető el. A Borostyánvirág Anyaotthon, ami a családok átmeneti otthonaként működik az anyákat és gyermekeiket fogad be az ország egész területéről.

Az **anyaotthonok** otthontalan, bántalmazott anyukák és gyermekeik részére, **lehetőséget ad, hogy egy biztonságos és támogató helyen újrakezdjék az életüket.** Anyaotthonokban **befogadják és segítséget nyújtanak** nehéz szociális helyzetű, otthontalanná vált anyák és gyermekeik részére. **Az anyaotthonok célja,** hogy a gyermekek ne kerüljenek ki a családjaikból, támogatást kapjanak a fejlődéshez, növekedéshez, valamint az anyák megerősítése szülői szerepükben, képessé váljanak az önálló életvitelre.

Az otthonokban empatikus környezetben, különféle támogató szolgáltatásokkal professzionális segítséget nyújtunk, az anyukáknak saját belső erőforrásaik felismeréséhez, használatához, annak érdekében, hogy **képessé váljanak gyermekeikről önállóan gondoskodni, a szükséges feltételeket megteremteni.**

Akik előtt az anyaotthon nyitva áll azok a szociális krízis, természeti katasztrófa miatt otthontalanná, hajléktalanná vált egyedülálló anyák és gyermekeik, bántalmazott családok, várandós nők.

Segítséget nyújtanak az anyaotthonok a családoknak a **konfliktuskezelésben, életvezetésben, szociális ügyeik intézésében, munkahelykeresésben.**

Támogatja az anyukákat **iskolai tanulmányaik befejezésében, szakmaszerzésben,** ennek érdekében együttműködünk különféle oktatási intézményekkel.

Figyelemmel kísérik a gyermekek testi, lelki, erkölcsi és szellemi fejlődését, **különös tekintettel a veszélyeztetettségük megelőzésére.** Ennek érdekében az anyukák számára is biztosítja szolgáltatásokat, melyekkel megerősödhetnek saját szülői szerepükben, képessé válva a mindennapi gyermeknevelési kihívások megoldására.

A családok, gyermekek számára rendszeresen szerveznek **szabadidős programokat** (kézműves és mese csoportok, kirándulások, nyári táborozás stb.).

Munkánk során **együttműködünk** különféle nevelési, oktatási, egészségügyi és szociális intézményekkel.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Általánosságban elmondható, hogy a falvakban élő nők helyzete a városiakénál sokkal rosszabb. Alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, kevés munkahely kínálat mellett, nehéz megfelelő és jól kereső munkahelyet találniuk. Magas a munkanélküli, inaktív kereső, valamint az eltartott nők száma és aránya.

A családon belüli munkamegosztás miatt a háztartás és a gyermekvállalás a nőkre hárul, amely jelentősen nehezíti a munkavállalást.

A községben magas az egyedülálló idős, alacsony nyugdíjjal, vagy nyugdíjjal nem rendelkező nők aránya.

Tapsonyban működő intézményekben (önkormányzat, óvoda) dolgozói kizárólag nők. A nők esélyegyenlősége semmilyen tekintetben nem szenved hátrányt.

Az önkormányzat férfi vezetőjével kapcsolatban is elmondható, hogy családbarát és persze nőbarát nézeteket vall.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk, mivel az önkormányzatnál, valamint intézményénél nem rendelkezünk adattal a problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni.

A településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
roma származású nők alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek	helyi szakképzések szervezése, felzárkóztató oktatás
bérkülönbség, munkaerőpiacon való megkülönböztetés	nők és férfiak közti megkülönböztetés mérséklése
Gyermeket nevelő nők elhelyezkedési nehézségei	Családbarát munkahelyek létesítése
Mentális, egészségügyi probléma	Közösségi életbe való aktivizálás
Magas a nők tartós munkanélkülisége	Közfoglalkoztatásba való bevonás
Nehéz a visszatérés, a munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében	Segítő programok nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések
A községben hiányoznak a fiatal lányokat, kisgyermekes és többgyermekes anyákat érdeklő programok.	előadások szervezése, a védőnő, háziorvos, a családsegítő szolgálat, valamint az önkormányzat bevonásával. Baba-mama klub szervezése, ahol az édesanyák játékos programokon keresztül fejlesztenék a gyermekükkel való bánásmódot.
A családon belüli és partnerkapcsolati erőszak jelenléte	beszélgetések szervezése, a családgondozó, valamint a védőnő közreműködésével.

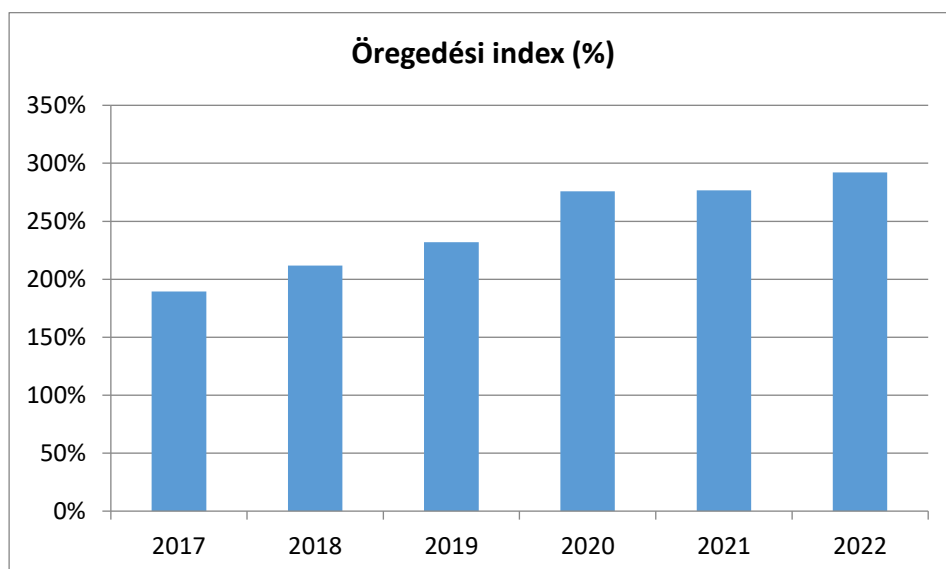
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Hazánk az öregedő társadalmak közé sorolható. Ennek hátterében az időskorúak számának növekedése áll, ami egyrészt a születések számának csökkenésével, másrészt a várható élettartam növekedésével magyarázható. A társadalmi előregedés globális problémává lett Magyarországon, ez érinti Tapsonyt is. Az utóbbi évek munkanélkülisége, közfoglalkoztatott viszony gyakorisága sok időskorú esetében kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Mindez maga után vonja az alacsony életszínvonalat, az élet minőségük romlását. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önálló képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	161	85	189,41%
2018	161	76	211,84%
2019	167	72	231,94%
2020	171	62	275,81%
2021	177	64	276,56%
2022	184	63	292,06%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

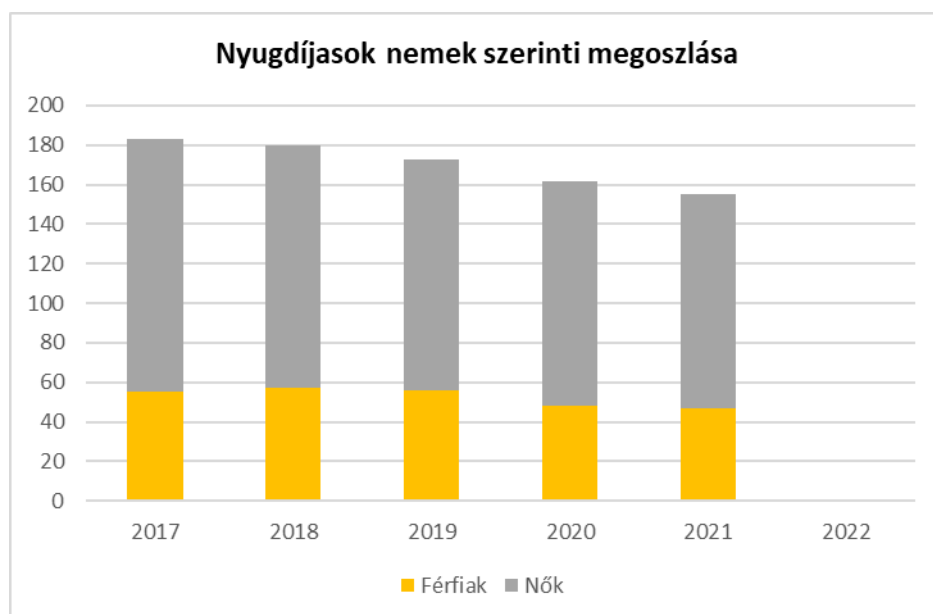
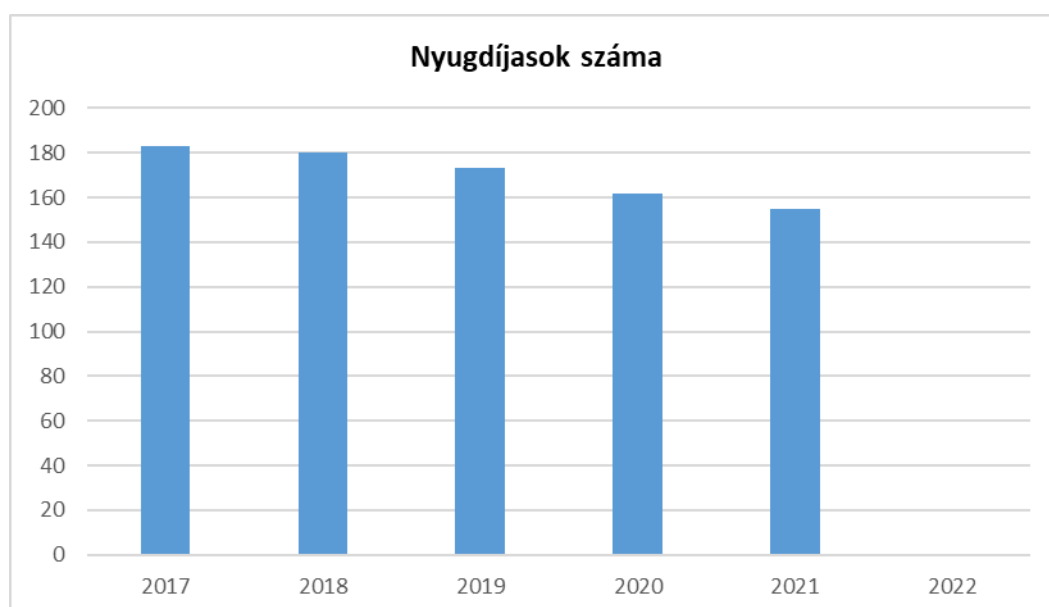
A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősek (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja.

Tapsony község demográfiai jellemzőinél részletezett öregedési index, a vizsgált években 100 feletti értéket mutat, mely öregedő népességszerkezetre utal.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	55	128	183
2018	57	123	180
2019	56	117	173
2020	48	114	162
2021	47	108	155
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

1.

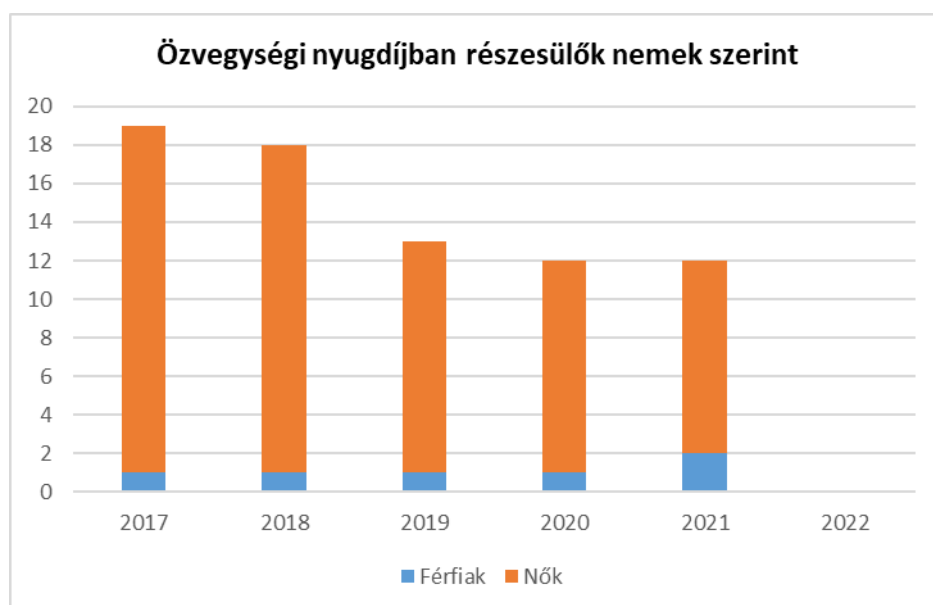
Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatos, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor felett jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

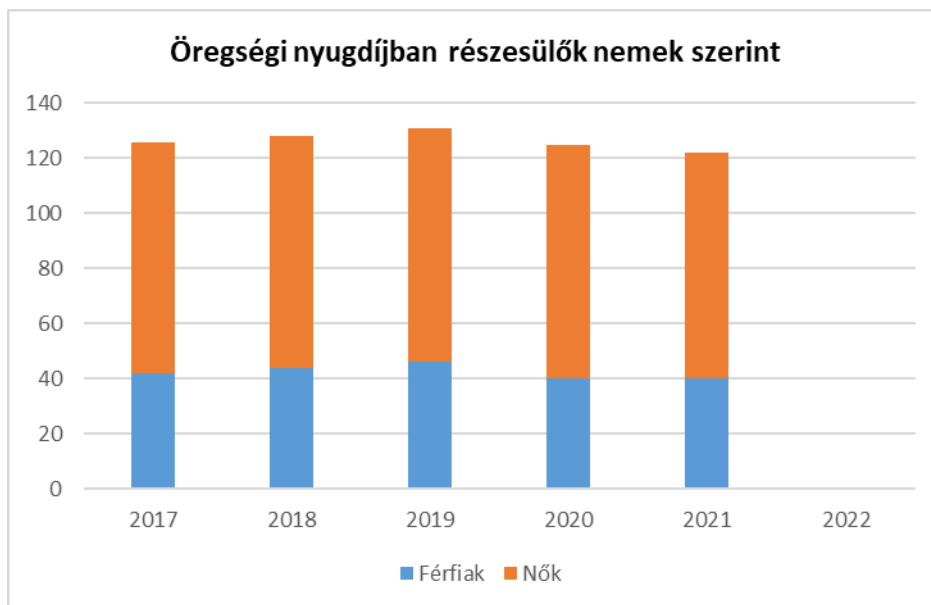
A táblázatból jól látható, hogy a vizsgált években a nyugdíjasok száma folyamatos csökkenést mutat.

A 6.1.1. táblázat megmutatja, hogy 2017-ben volt a legmagasabb a nyugdíjasok száma településünkön. Ebben az évben a nyugdíjban részesülő nők száma 128 fő, a férfiaké pedig 55 fő. A demográfiai trendek jól tükröződnek a táblázat adataiban, a nyugdíjas nők száma lényegesen meghaladja a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak számát.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	0	0	42	84	1	18	0
2018	0	0	44	84	1	17	0
2019	0	0	46	85	1	12	0
2020	0	0	40	85	1	11	0
2021	0	0	40	82	2	10	0
2022	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat alapján megállapítható, hogy az öregségi nyugdíjban részesülő nők száma minden évben magasabb, az öregségi nyugdíjban részesülő férfiak számánál. Ugyanez elmondható az özvegyi és szülői nyugdíjban részesülők esetében is.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		26	26	26	35	24
41-45 év (TS 042)	Fő	3	0	1	3	2	2
	%	11,54%	0,00%	3,85%	8,57%	8,33%	9,52%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	0	3	3	2	2
	%	7,69%	0,00%	11,54%	8,57%	8,33%	9,52%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	0	3	2	2	1
	%	11,54%	0,00%	11,54%	5,71%	8,33%	4,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	2	3	4	3	3
	%	15,38%	7,69%	11,54%	11,43%	12,50%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	4	6	5	6	6	4
	%	15,38%	23,08%	19,23%	17,14%	25,00%	19,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat alapján megállapítható, hogy a 61 éves vagy afeletti nyilvántartott álláskeresők aránya 2017-ről 2018-ra jelentősen megemelkedett majd csökkent és 2021-re ismét növekedett majd 2022-re ismét csökkent.

A 61 éves vagy afeletti álláskeresők nagyon nehezen helyezkednek el, és gyakori az is, hogy közel a nyugdíjhoz szüntetik meg valakinek a munkaviszonyát. Országosan is nehéz elhelyezkedni, illetve a munkaerő-piacra visszakerülni 61 év felett, és ez az elmondás Tapsonyra is jellemző.

- b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a köztisztviselőkben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az idősek foglalkoztatását támogató program nem található a településen. Ezek a programok igényéről nincs tudomásunk. Tapsonyban élő idősek, nyugdíjasok nagy része hasznosan tölti szabadidejét, mivel a házakhoz tartozó kertekben mindig van mit tenni, és egy mindig faluban élő embernek ezen tevékenységek végzése természetes.

Más településekre való utazás pedig már az egészségi állapotuk miatt is nehézkes lenne.

A községben vannak olyan emberek, akik szeretnék hasznosítani az évek által megszerzett tapasztalatokat, de a falu által nyújtotta lehetőségek miatt sajnos ezt nem tudják megtenni.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az életkor növekedésével a foglalkoztatottsági arány csökken. A munkahelyeken előfordul az idősebb emberekkel a hátrányos megkülönböztetés, ez az egészségügyi állapotukra és képzettségbeli, valamint a digitális ismeretek okozta hiányosságokra vezethető vissza.

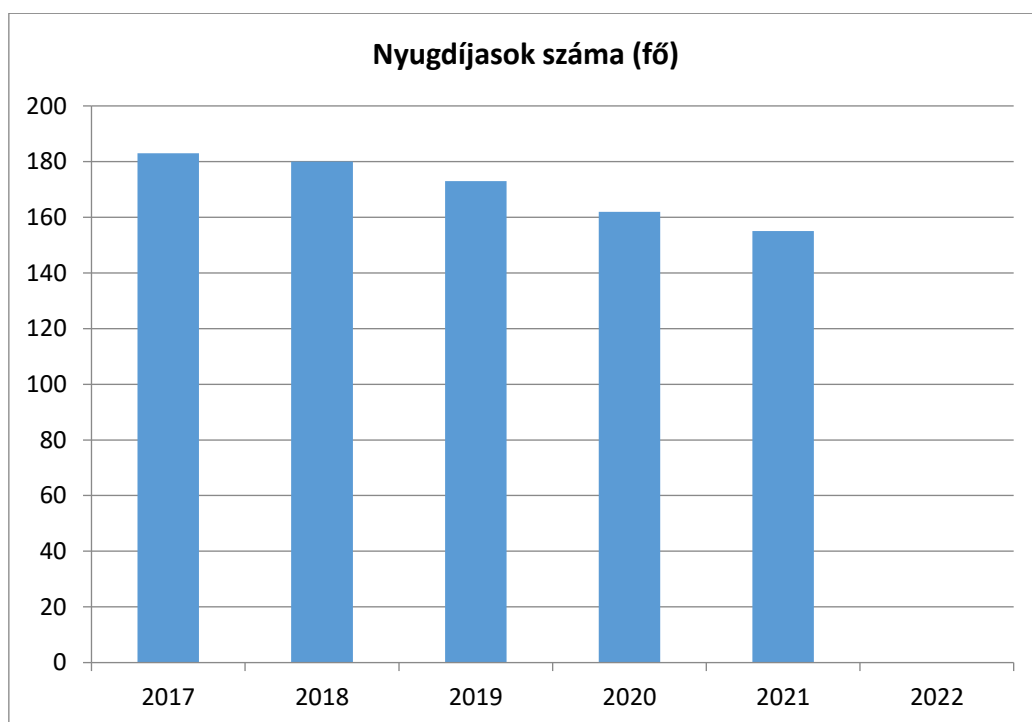
A munkáltatók a fiatal munkaerőt keresik elsősorban.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	55	128	183
2018	57	123	180
2019	56	117	173
2020	48	114	162
2021	47	108	155
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

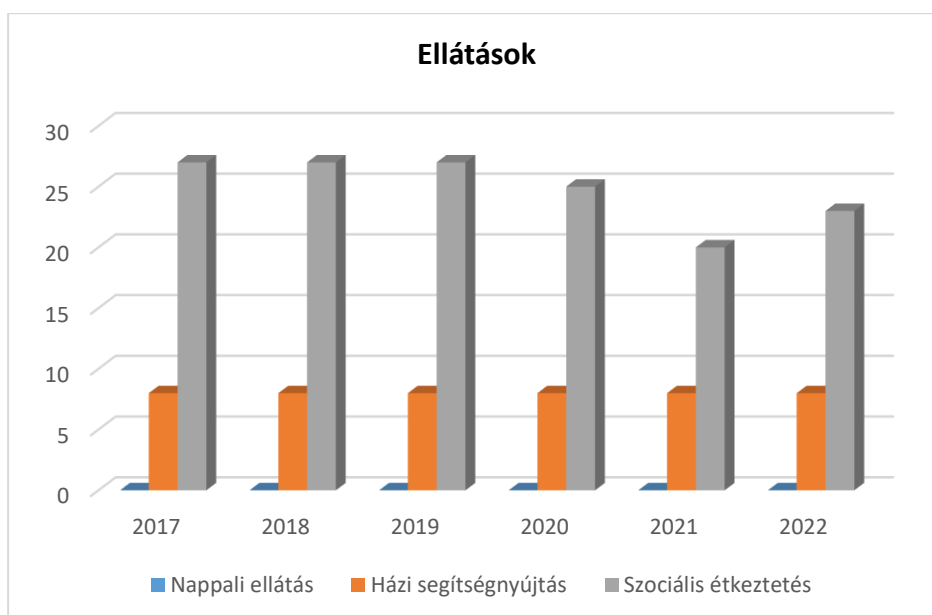

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	161	0	8	27
2018	161	0	8	27
2019	167	0	8	27
2020	171	0	8	25
2021	177	0	8	20
2022	184	0	8	23

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A szociális alapszolgáltatások körébe tartozik, a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés.

Nagyon fontos azonban, hogy az idős személyek – főként az egyedül élők – tartozzanak valahova, ne zárkozzanak be, ne forduljanak magukba. Az ember társas lény és mindenkinek szüksége van emberi kapcsolatokra, közös programokra, jó beszélgetésekre. Az idős személyek esetében létfontosságú, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz, minden korlátozástól mentesen hozzáférjenek.

- **Házi segítségnyújtás** Az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását, szükségleteinek megfelelően lakásán, lakókörnyezetében biztosítja az intézmény, elvégzik mindazokat a gondozási feladatokat, amelyekre az ellátást igénylő személy nem, vagy csak segítséggel képes. A házi gondozók által ellátott személyek száma a HEP felülvizsgálatának időpontjában 8 fő volt.
- **Étkeztetés** Azoknak a szociálisan rászorultaknak és eltartottjaiknak, illetve azoknak, akiknek kora, egészségi állapota indokolja, az év minden napján egyszeri meleg étkezésről (ebéd) gondoskodik az intézmény. Az ebéd kiszállításáról az önkormányzat gondoskodik, mindenkinek otthonához szállítják éthordóban az ebédet. A szociális étkezők száma a HEP felülvizsgálatának időpontjában 23 fő volt.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat minden évben az idősek számára megrendezi az „Idősek estje” elnevezésű programot, ami a településen élő idős illetve szépkorú lakosokról szól. A rendezvényre minden évben különböző programokkal, koncertekkel várják az érdeklődő időseket. A falugondnok a településen szervezett kulturális és közművelődési programokra elszállítja az idősebb korosztályt, ezzel megkönnyítve a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Valamint az önkormányzat az időskorúakat levásárolható utalványban vagy élelmiszercsomagban részesíti.

c) idősek informatikai jártassága;

Az elmagányosodást jelentősen enyhítené, ha az idősek informatikai jártassága, hozzáértő képessége növekedne. Az internet használata segítené az időskorúakat az elszigeteltségtől,

családjuk fiatalabb tagjaival való kapcsolattartásban, valamint, hogy lépést tartsanak a világ változásaival.

Az idősek informatikai jártasságáról nem készült felmérés a községben.

A jövőben olyan informatikai programok indítása is előnyös lenne az idősebbek számára, ha a fiatalok részt vehetnének az idősek számítástechnikai ismereteinek bővítésében. Ez több szempontból is előnyös lenne, egyrészt az idősek általában szeretnek fiatalok között lenni, így nemcsak a szürke hétköznapiak lennének az életükben, másrészt kimozdulnának otthonról és új dolgokat tanulhatnának.

d) a generációk közötti programok.

Tapsonyban ha rendezvényt szervez az önkormányzat, azon fiatalok és idősek is részt vehetnek.

Az önkormányzat és intézményei falunapot, disznóvágást, szüreti és szilveszteri bált, farsangot, anyák napját stb. szokott rendezni, amelyen a településen élő lakosok korosztálytól függetlenül részt tudnak venni. Az idősebb korosztályra nagy figyelmet fordít az önkormányzat, hogy semmilyen programból ne maradjanak ki. Az idősek estje minden évben megrendezésre kerül, ahol a fiatalabb korosztály szórakoztatja az idősebb embereket. Például az óvodások szórakoztató előadást tartanak vagy a fiatalabb lakosság tánccal köti le az idősebb korosztályt.

Céljaink között szerepel a lakosság csoportjai közötti kapcsolatépítés és együttműködés.

További cél a generációk közötti együttműködés, illetve az idősek társadalmi részvételének erősítése.

Fiatal, idősödő és idős korosztály egymás életébe és készségeibe nyerjen bepillantást, azokat támogassa, segítse. Minden célcsoport, valamint családjaik értékrendjét kiemelten kell kezelni.

Programjainkon megismerhetővé válnak a különböző generációk erősségei és értékei.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Tapsony községben fontos célként kellene kitűzni az egészségfejlesztéssel kapcsolatos előadásokat, és az alkalomszerű szűrések megszervezését.

Sok idős embernél alap probléma a vérnyomással, vércukorral, koleszterinnel kapcsolatos megbetegedések, de fontos az influenza elleni oltás beadására felhívni a figyelmüket.

Az idős személyek esetében a megelőzésre is oda kell figyelni, ezért többféle témában szakorvosi előadások megszervezése lenne szükséges.

Egészségmegőrző programokban való részvételre kellene ösztönözni az idős lakosságot, mert így több hasznos információra tudnának szert tenni. Így ki tudnának zökkenni a szürke hétköznapiakból, jól tudnának egymással beszélgetni, az ilyen programokban való részvétel az emberek hangulatát is tudná fokozni, mivel elfelejtenék az addigi egészségügyi problémáikat, panaszait, lelki gondjaikat.

A rendőrségnek is fontos szerepe lenne bajmegelőzési előadások tartásában. Fel kellene hívniuk az idős emberek figyelmét a trükkös lopások ellen. Nagyon sok rossz ember kihasználja az idősek egészségügyi állapotából adódóan gyengeségüket, hiszékenységüket. Így csökkenhetne az idős emberek körében a könnyen áldozattá válás. Fel kellene hívni a lakosság figyelmét szórólapok kiosztásával, amelyek óvatosságra intik őket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

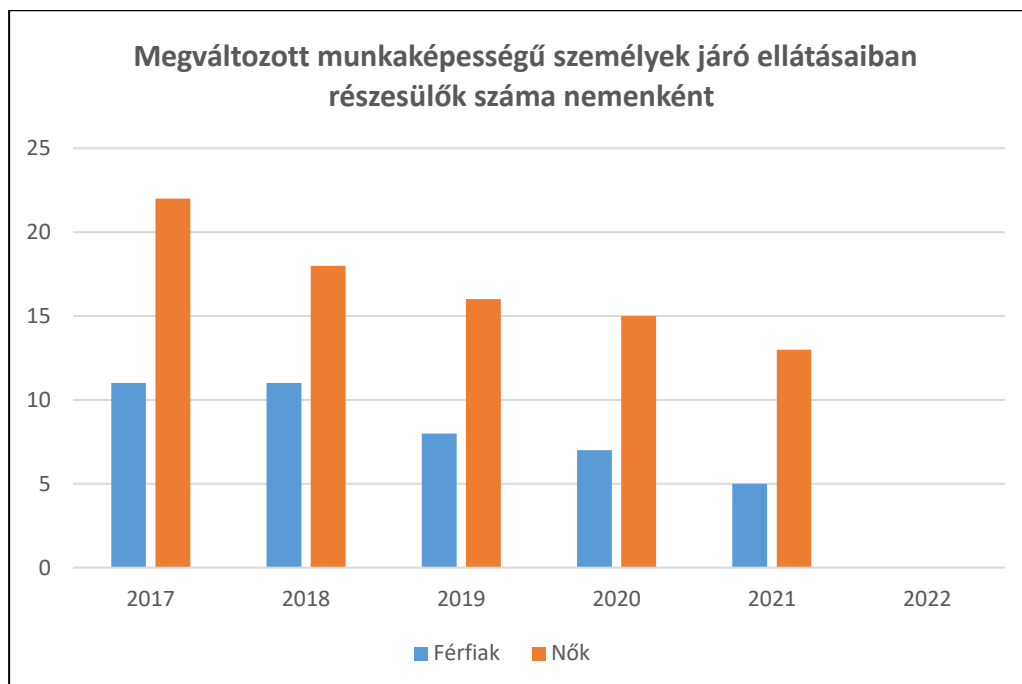
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítettség hiánya	Település intézményeinek akadálymentesítése
egyedül élő, beteg emberek napi teendőinek elvégzésének nehézsége	házi segítségnyújtás keretében való segítség
Magas gyógyszerköltségek	támogatások bevezetése
Aktivitást megőrző programok hiánya	Egészségmegőrző programok, előadások tartása helyi, illetve környékbeli személyek bevonásával
55 év feletti munkavállalók hátrányos megkülönböztetése	felnttképzési átképzések szervezése
Alacsony informatikai jártasság	informatikai eszközök elérhetősége

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	11	22	33
2018	11	18	29
2019	8	16	24
2020	7	15	22
2021	5	13	18
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fogyatékos személy: A fogyatékoság hosszan tartó fizikai, értelmi vagy érzékszervi károsodás, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja egy adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. A fogyatékoság egy változó fogalom, bárki bármikor fogyatékosá válhat. A fogyatékoság nem zárja ki az egészséget: nem betegség, hanem egy állapot, ami a fogyatékosággal élő személyek és környezeti akadályok kölcsönhatásának következményéből adódik. Ezen akadályok gátolják a fogyatékos személyt a társadalomban való teljes és hatékony, másokkal azonos alapon történő részvételben.

Vizsgálatok alapján, a fogyatékos személyek többségének egészségi állapota lehetővé tenné az aktívabb munkaerő-piaci részvételt, de munkalehetőséget csak erősen korlátozott mértékben tud kínálni számukra a hazai munkaerőpiac.

Nyilvánvaló, hogy a fogyatékoság típusa és súlyossága alapvetően befolyásolja a munkavállalást. Az egy fogyatékkal élők inkább tudnak munkát vállalni, mint a halmozottan fogyatékosok. A fő problémát elsősorban az jelenti, hogy a fogyatékkal, tartós egészségkárosodással élők eleve hátránnyal indulnak a munkahelyekért folyó versenyben, mely hátrány gyakran a munkaerőpiacról való kiszorulást is jelenti.

A helyi adottságok miatt a fogyatékkal élők foglalkoztatására nincsen lehetőség.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Tapsonyban nincs nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek számára intézmény.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is megíúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt, és különösen, ha a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos

megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Tapsonyban jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az értelmi fogyatékos személyek és középsúlyos fogyatékos személyek halmozott hátránnyal rendelkeznek. Például alacsony iskolai végzettség vagy szakmai ismeret hiánya. Döntésképtelenek, nem határozottak, bizonytalanok a dolgokban, gyakran rossz családi háttérrel rendelkeznek. Azonban ezeknek az embereknek vannak pozitív tulajdonságaik. Képesek tanulni, képesek fejlődni különféle módszerekkel, könnyen felfogható tananyagokkal, képzések segítségével. A nem megfelelő képzettségük oka, hogy nincs a lakóhely közelében megfelelő iskola, amely fejleszteni tudná őket. Tehát a többségüknek van esélye, hogy megfelelő oktatási-képzési lehetőségekkel munkára legyenek alkalmasak, akár szakképzett munkavállalókká is válhatnak.

Tapsony községben nincs olyan szervezet, alapítvány, amely a fogyatékos személyek foglalkoztatásában tudna segíteni. Amennyiben igény merülne fel, az önkormányzat segítséget tud nyújtani szállításban, illetve a munkahellyel történő egyeztetésekkel, kapcsolattartással.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is megíúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt, és különösen, ha a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Tapsonyban jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Fogyatékosok önálló életvitelét támogató helyi intézmények, programok a településen nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg. A szociális ellátásokat igénybe vevők között jelen vannak fogyatékos személyek is, mind például a közgyógyellátásban részesülők.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Joguk van az akadálymentes közlekedéshez, valamint az ennek megfelelően kiépített környezethez, melyet megfelelően tudnak érzékelni, és kellőképpen biztonságos. Nagyon fontos, hogy elérhető legyen az akadálymentes környezet, vagyis ahol a fogyatékosokkal rendelkező emberek is könnyen, biztonságosan és önállóan tudnak közlekedni. Éppen ezért a középületek többségét akadálymentesítettük.

A fogyatékos embereknek joguk van a kommunikációhoz, ami arra vonatkozik, hogy hozzáférhessenek a közérdekű tájékoztatáshoz, különösen, ami jogaikkal és a számukra nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos. Ezeket ezért szintén könnyen és jól hozzáférhető helyen kell elhelyezni és megfelelően értelmezhetővé kell tenni. Ilyenek lehetnek a fénycsengő, a fényjelzés, a feliratozott filmek, a jeltolmácsolás.

A biztonságos közlekedéshez való jog lehetővé teszi, hogy a tömegközlekedést és egyéb utasokat szállító létesítményeket a fogyatékos személyek akadálymentesen tudják igénybe venni.

Fontos a támogató szolgáltatás biztosítása, mely az önálló, mindennapi életet segíti elő.

Egyenlő esélyt kell biztosítani a leginkább korlátozott területeken, így az egészség, az oktatás és a sport területein. Fontos a fogyatékos személyek életének minél teljesebbé tétele, ezért mindent meg kell tenni a betegségtudat enyhítéséért.

Az oktatáshoz való jog ugyanúgy jár a fogyatékos személyeknek, éppen ezért fontos, hogy a lehetőségeket, az életkort és a fogyatékos állapotot figyelembe véve a megfelelő képzésben részesüljenek.

Fontos a munkához való jog is: a fogyatékos személyeket integrálni kell a munkaerőpiacra. Biztosítani kell a megfelelő lakhatási körülményeket, mely akadálymentes és szabadon megválasztható. Lehetővé kell tenni, hogy a sport és a kulturális intézmények ugyanúgy látogathatóak legyenek a fogyatékkal élők számára.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi és rehabilitációs ellátások eléréséhez a községben működő falugondnoki szolgálat nyújt segítséget a fogyatékkal élők számára. Amennyiben szükséges a falugondnok Marcaliba vagy Kaposvárra szállítja az egészségi ellátást igénybe vevő fogyatékkal rendelkező embereket.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzat intézményeinek, épületének akadálymentesítése nem megoldott. A háziorvosi rendelő, óvoda, valamint a művelődési ház részlegesen akadálymentesített, ugyanis a bejutás biztosított a mozgáskorlátozott személyek számára. Az önkormányzat és a védőnői épület akadálymentesített a fogyatékkal élők számára.

Ez megoldásra váró probléma a jövőben, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A községben sportolási lehetőség a falu futball pályáján lehetséges. A sportpálya megközelítésére az utca egy oldalán betonnal kiépített járda igénybevételel van

lehetőség, amely felújítást igényel. Így kerekesszékekkel a sportpályát lehetetlen megközelíteni.

A közösségi élet színterét jelentő kultúrház és könyvtár nem, vagy csak részben akadálymentesített. Ennek megoldása a jövő feladata.

A közterületek, utak akadálymentesítése is fontos feladat célkitűzése a lakosság könnyű megközelíthetősége érdekében. Tehát nagyon fontos lenne a rossz minőségű járdák felújítása a mozgásában korlátozott és nem korlátozott személyek biztonságos közlekedése szempontjából is.

Ezen kívül a bolt és posta előtt sincs kialakítva a mozgásában korlátozott személyeknek közlekedő.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Akadálymentesnek csak az az épület tekinthető, amelyben minden szerkezet, berendezési tárgy minden ember számára – beleértve az átmenetileg vagy tartósan fizikai, érzékszervi, értelmi fogyatékosokkal élő embereket is – önállóan használható. Az épületben lévő munkahelyek önállóan, külső segítség nélkül, korlátlanul és biztonságosan igénybe vehetők, mert az ehhez szükséges megfelelő méretű hely, információ, jelzésrendszer és műszaki háttér adott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Tapsonyban a mozgássérültek számára akadálymentes autóbussz várakozóhely, egyenletes, síkfelületű járdák kialakítása részben megoldott. A gyalogos átkelőhelyek süllyesztett járdaszegéllyel történő ellátása a községben nagyrészt megoldott, de fejlesztése és a meglévők karbantartása szükséges.

f) fogyatékosokkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosokkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékos személyek számára nem áll rendelkezésre a községben speciális helyi szolgáltatás.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Pozitív diszkrimináció felmerüléséről, előfordulásáról nem áll rendelkezésünkre adat.

7.4. Fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nincsenek olyan jellegű programok, amelyek speciálisan a fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célozzák.

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékos emberek központi problémája a szegénység, rossz családi körülmények. Az anyagi támogatások mellett szükség van a fogyatékos emberek számára olyan szolgáltatásokra, amelyek támogatást nyújtanak a gyermekek-felnőttek egészségügyi ellátásában, gondozásában, foglalkoztatásban való fejlesztésben.

Az orvosi ellátás alapvető problémája, hogy a legtöbb egészségügyi szakember nincs birtokában a fogyatékos emberekkel kapcsolatos speciális ismereteknek, nem tud megfelelően kommunikálni sem velük.

Az egyik leghátrányosabb csoportnak tekinthetjük a fogyatékos embereket. Társadalmi nehézségekkel is küzdenek a minden napokban.

Az önkormányzat törekszik arra, hogy a fogyatékkal élő személyeket támogassa. A településen nem jellemző a fogyatékoság miatti kirekesztés, elmondható, hogy a Tapsonyban élők elfogadók és befogadók a fogyatékkal élő személyekkel szemben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Megváltozott munkaképességűek munkavállalási nehézségei	Munkahelyteremtés
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége	Akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetlensége Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége	Célzott egészségügyi programok szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település infrastrukturális fejlesztése.	Pályázati lehetőségek kihasználása.
Programok hiánya	Az önkormányzatnak minden pályázati lehetőséget meg kell ragadnia a programok szervezése érdekében.
Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra	Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Polgárőr Egyesület, Tapsony Községi Sportegyesület, Tapsony és Vidéke Petőfi Vadásztársaság, Tapsonyi Asszonykórus, Gandhi Egyesület, Tapsonyért faluvédő egyesület, Tapsonyi Családokért Egyesület.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, az egyházzal, és a többi civil szervezettel együttműködési megállapodása van az önkormányzatnak. A megállapodás keretében számukra pénzügyi eszközökkel biztosítja működési feltételeiket.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

1. Mesztegyői Közös Önkormányzati Hivatal (Mesztegyő, Tapsony, Gadány, Nikla, Csömend, Hosszúvíz)

2. Marcali Többcélú Kistérségi Társulás (hatósági ügyek intézése)

3. Somogy Megyei Kormányhivatal Marcali Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége (közmunka-program)

4. Mikrokörzeti Szociális- és Gyermejjóléti Intézmény (családsegítés- gyermekjóléti szolgálat- házi segítségnyújtás)

5. MTKSZ Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft. (szelektív hulladékgyűjtés)

6. Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás (hulladék gazdálkodás)

7. Védőnői Szolgálati Társulás

8. Marcali Ügyeleti Társulás (orvosi ügyelet)

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége Tapsonyban működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a romák illetőleg a mélyszegénységben élő roma személyek irányába végzi tevékenységét. 99 A roma lakosság szívesen fordul a nemzetiségi önkormányzat tagjaihoz, kérdéseikkel és problémáikkal. Az esélyegyenlőség előmozdítása a problémák megoldásával, valamint azoknak az illetékes szervek felé irányításával valósul meg.

A közprogrammal kapcsolatos tevékenység, roma gyermekek táboroztatása, Roma-nap, adományozás.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A romák, a fogyatékkal élők, a nők, valamint a gyermekek esetében nem tudunk konkrétan rájuk vonatkozó helyi civil szervezetet kiemelni, de a községben működő egyéb civil szervezetek tevékenysége a velük kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenységeket is lefedi.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Községünk nem rendelkezik ilyen adatokkal.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés elkészítésében részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek.

Adatgyűjtés folyamán, mely kiterjedt az önkormányzat, intézmények, vezetői, képviselői felé megfogalmazódtak a településen élők problémái, esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok. A helyzetelemzés elkészítésében részt vettek a településen dolgozó egészségügyi, szociális, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek. Az adatgyűjtés kiterjedt a helyi dokumentumokra, és Tapsonyt érintő területekre. Az adatgyűjtés folyamán mód lett megismerni a megkérdezett szervezetek jellemzőit, lehetőségeit, szabályozásukat és mindazt, amit eddig tettek és tesznek a saját területükön az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Példák, esetek tanulmányozása is megtörtént.

Az elkészült dokumentum tervezet a helyben szokásos módon, mindenki számára hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és folyamatos lesz a megvalósítás ellenőrzése.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi program elkészülte után nyilvánosságra fog kerülni. Például Tapsony község honlapján. Így a célcsoport, valamint a lakosság teljes körében láthatóvá válik. Bárki javaslatot, új ötletet, véleményt tehet a problémákkal és megoldásaikkal kapcsolatosan.

Az önkormányzat esélyegyenlőségi mentora nyomon követi az intézkedések megvalósulását. Az önkormányzatnak ebben az időszakban nagyon sok fejlesztési célja lesz, fontos, hogy elinduljon a folyamat.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1) Mélyszegénység léte	1) új szemléletmód megteremtésének lehetősége
	2) Alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség	2) helyi tanfolyamok, felzárkóztató oktatás hiányszakmára való képzés
	3) Roma népességgel kapcsolatos adatok hiánya az életkörülményekről, helyzetéről	3) adatgyűjtésre való törekvés, Roma Nemzetiségi Önkormányzat helyi nyilvántartás vezetése
	4) Hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődése	4) fejlesztési, felzárkóztató programok és lehetőségek fejlesztése
	5) Munkanélküliség és elhelyezkedési gondok, magas a tartós munkanélküliek és a munkanélküli ellátásra már nem jogosult munkanélküliek száma.	5) Közfoglalkoztatási munkába való bevonás
	6) Egészségnevelés, egészségfejlesztés	6) Kaposi Mód Oktató Kórházzal való felvétel a szűrések miatt
	7) Kulturális, közösségi programok hiánya	7) Pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében
	8) Életvezetési problémák	8) Életviteli tanácsadás saját környezetben
Gyermekek	A célcsoport esetében jövőkép hiánya	Kortárs csoport, deviancia kezelése

	<p>A szülők általi negatív minta átöröklődése</p> <p>Egészségtudatos életvitel hiánya</p>	<p>A gyermekek és szülők bevonásával komplex foglalkozások</p> <p>Egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése</p>
Idősek	<p>1) Akadálymentesítettség hiánya</p> <p>2) Egyedül élő, beteg emberek napi teendőinek elvégzésének nehézsége</p> <p>3) Magas gyógyszerköltség</p> <p>4) Aktivitást megőrző programok hiánya</p> <p>5) 55 év feletti munkavállaló hátrányos megkülönböztetése</p> <p>6) Alacsony informatikai jártasság</p>	<p>1) Település intézményeinek akadálymentesítése</p> <p>2) házi segítségnyújtás keretében való segítség</p> <p>3) támogatások bevezetése</p> <p>4) egészségmegőrző programok, előadások tartása helyi, illetve környékbeli személyek bevonásával</p> <p>5) felnőttképzési átképzések szervezése</p> <p>6) informatikai eszközök elérhetősége</p>
Nők	<p>1) roma származású nők alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek</p> <p>2) bérkülönbség, munkaerőpiacon való megkülönböztetés</p> <p>3) Gyermeket nevelő nők elhelyezkedési nehézségei</p> <p>4) Mentális, egészségügyi probléma</p> <p>5) Magas nők tartós munkanélkülisége</p> <p>6) Nehéz a visszatérés, a munkába állás a gyermeket vállaló anyák esetében</p> <p>7) A községben hiányoznak a fiatal lányokat, kisgyermekes és többgyermekes anyákat érdeklő programok.</p> <p>8) A családon belüli és partnerkapcsolati erőszak jelenléte</p>	<p>1) helyi szakképzések szervezése, felzárkóztató oktatás</p> <p>2) nők és férfiak közti megkülönböztetés mérséklése</p> <p>3) Családbarát munkahelyek létesítése</p> <p>4) Közösségi életbe való aktivizálás</p> <p>5) Közfoglalkoztatásba való bevonás</p> <p>6) Segítő programok nők számára, korszerű ismeretek megszervezését célzó képzések</p> <p>7) előadások szervezése, a védőnő, háziorvos, a családsegítő szolgálat, valamint az önkormányzat bevonásával. Baba-mama klub szervezése, ahol az édesanyák játékos programokon keresztül fejlesztenék a gyermekükkel való bánásmódot.</p>

		8) beszélgetések szervezése, a családgondozó, valamint a védőnő közreműködésével
Fogyatékkal élők	<p>Megváltozott munkaképességűek munkavállalási nehézségei</p> <p>Közszolgáltatáshoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége</p> <p>Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetősége. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége</p>	<p>Munkahelyteremtés</p> <p>Akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítéség szolgáló program</p> <p>Céltzott egészségügyi programok szervezése</p>
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A település infrastrukturális fejlesztése.	Pályázati lehetőségek kihasználása.
	Programok hiánya	Az önkormányzatnak minden pályázati lehetőséget meg kell ragadnia a programok szervezése érdekében.
	Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra	Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák beilleszkednek a munka világába. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete a jövőben javuljon. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészségi és oktatási fejlődését. Folyamatosan odafigyelünk az idősek állandó segítségnyújtás biztosítására. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén esélyegyenlőtlenséget a munkaerő piacon. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentes hozzáférésehez, önbecsülésük erősítéséhez.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Adatgyűjtés	Nem rendelkezik az önkormányzat adatokkal bizonyos problémák kezelésére az egyes célcsoportok tekintetében.	A hiányzó adatok tekintetében adatbázisok létrehozása.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Adatbázis létrehozása.	Polgármester	2023. 11. 29. (szerda)	Adatbázisok száma	Humán, technikai erőforrás	Adatbázisok folyamatos karbantartása, vizsgálata, frissítése.	Nem releváns
2	Programok szervezése	Programok hiánya.	A programok szervezése érdekében az önkormányzatnak minden programot meg kell ragadnia.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Programok szervezése.	Polgármester	2023. 11. 29. (szerda)	Megvalósított programok száma.	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás.	A lakosság széles körét érintő programok szervezése.	Nem releváns
3	Infrastrukturális fejlesztés	A község infrastrukturális fejlesztése.	Infrastrukturális fejlesztések érdekében pályázati lehetőségek kihasználása.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Pályázatfigyelés	Polgármester	2023. 11. 29. (szerda)	Infrastrukturális fejlesztések száma.	pénzügyi erőforrás.	Állam megóvás.	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Felzárkóztató képzések, tanfolyamok, szakképesítések a munkanélküliek részére	A községben az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma nagyon magas.	1. Felmérni, hogy a településen hányan rendelkeznek alacsony iskolai végzettséggel. 2. Partner bevonása 3. Tanfolyamok szakképesítések megvalósítása. 4. A tanfolyam nyomkövetése, eredményesség ellenőrzése, valamint kiértékelése.	Önkormányzat költségvetése	Új Roma Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Felmérés, bevonás Képző intézmények, partnerek keresése Megvalósítás Eredmények ellenőrzése, következtetések levonása Eredmények kiértékelése	SMKH Munkaügyi Központ	2023. 11. 29. (szerda)	Az oktatásra jelentkezők legalább 80 %-a szerezzen szakképesítést.	Pénzügyi források biztosítása.	Az intézkedés fenntartható, ha az érintettek részt vesznek a képzésen.	Nem releváns
2	Nyilvántartás vezetése a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak	A községben nincs nyilvántartás vezetve a helyi romákról és életükről.	Adatgyűjtésre való törekvés a Roma Nemzetiségi Önkormányzatnak	Önkormányzat költségvetése	Új Roma Magyar Nemzeti Társadalmi	1. Önkéntesek bevonása 2. Az RNÖ-nek felmérni a helyi romákat. 3. Megfelelő	Roma Nemzetiségi Önkormányzat	2023. 11. 29. (szerda)	Önkéntesek száma Felmérés eredményessége Következtetések levonása	Emberi erőforrás	Az intézkedés eredményei akkor tarthatók fenn, ha a nyilvántartás	Nem releváns

3	Felzárkóztató programok a társadalomba való megfelelő helyállás megvalósulása elérésé céljából	Településünk célja, hogy minden roma nemzetiségű megismerje az alapvető szaktudást.	1. A településen felmérni, hogy mennyi roma nemzetiségű érint a probléma. 2. Tanfolyamok, felzárkóztató programok, képzések szervezése.	Önkormányzat költségvetése	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztató Stratégia	nyilvántartás vezetése. 1.Felmérés 2.Programok szervezése 3.megvalósítás 4.eredmények kiértékelése, következtetések levonása	SMKH Munkaügyi Központ	2023. 11. 29. (szerda)	Érintettek száma Programok megvalósulása Következtetések levonása, fenntarthatóság eredményessége	Pályázati források	Az intézkedés fenntartható, ha az érintettek részt vesznek a programokon.	Nem releváns
4	Esetmegbeszélések az életvezetési problémák megoldására.	A roma családoknál nagy mértékben előfordul az eladósodottság.	Felmérni hány embert érint a probléma kapcsolat felvétele a partnerekkel, lehetőségek, képzések esetmegbeszélések kidolgozása. Eredmények nyomon követése A jobb megélhetési lehetőségek fenntartása.	Önkormányzat költségvetése	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztató Stratégia	1.Felmérés 2.Partnerekkel kapcsolat felvétele 3.Megvalósítás 4.Eredmények, következtetések levonása 5.értékelés, megbeszélés	Községi Önkormányzat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Családszolgálat	2023. 11. 29. (szerda)	résztevők száma partnerek száma, megvalósult programok száma	humán erőforrás, pénzügyi forrás	Az intézkedés fenntartható, ha az érintettek részt vesznek a megbeszélések en.	Nem releváns
5	Szűrések szervezése helyben	A működő szűrővizsgálatok fenntartása, újabb szűrővizsgálatok szervezése a településen.	Érintettek felmérése Szűrővizsgálatok megszervezése partnerek bevonásával. Sikeres megvalósítás Fenntartása	Önkormányzat költségvetése	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztató Stratégia	1.Felmérés 2.Partnerek bevonása 3.Megvalósítás, eredmények kiértékelése 4.További szűrőprogramok megvalósítása	házi orvos, védőnő	2023. 11. 29. (szerda)	Érintettek száma Megvalósult szűrések, érintettek tapasztalatai Következtetések levonása, arányosítás, fenntartás	Emberi erőforrás Pályázati forrás	A fenntarthatóságot az érintett személyek szűréseken történő részvétele biztosítja.	Nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Korai fejlesztések bevezetése	Helyben nincs korai fejlesztés sem a 0-3 éves korosztály számára.	Felmérni, hogy hány gyermeket érint a korai fejlesztés. Helyi felelősök bevonása. Marcali Nevelési Tanácsadó, Óvodavezető bevonása.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztató Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	1.Felmérés 2.Partnerek keresése 3.Megvalósulás 4.Eredmények ellenőrzése 5.Következtetések levonása	Óvodavezető, Nevelési Tanácsadó, Védőnő, Házi orvos	2023. 11. 29. (szerda)	Érintettek száma A megvalósítás felelőseinek beszámoltatása, érintettek és szülei elégedettsége. Következtetések levonása.	Emberi erőforrás Pályázati forrás	Az intézkedés eredményeinek fenntartását a nevelési intézményben folytatott megfelelő fejlesztő tevékenység biztosítja.	Nem releváns
2	Komplex foglalkozások a gyermekek és szülők bevonásával.	A településen nincs komplex fejlesztés, ami a gyermekek készségét fejlesztené.	Felmérni, hogy a településen hány családot érint a probléma. Partnerek bevonása, elsősorban a Család és Gyermejköltségek, valamint az érintett	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztató Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek”	1.Felmérés 2.Bevonás 3.Megvalósítás 4.Cél fenntartása	Család és Gyermejköltségek Szolgálat, Védőnő	2023. 11. 29. (szerda)	Érintettek száma Felelősök beszámoltatása Következtetések levonása	Pénzügyi lehetőségek	A fenntarthatóságot a rászoruló gyermekekre fordított fokozott figyelem biztosítja.	Nem releváns

			gyermek és szülő bevonása.		Nemzeti Stratégia							
3	Egészségfejlesztő, egészséges életmódról való programok szervezése.	Havi rendszerességű a körzetben lévő intézményekben "Egészségnevelő délelőtt", mely során a résztvevők számára különböző egészségkultúrákról, egészségmegőrzésről tájékoztatást nyújt. A Baba-mama club mely során már cseperedő korban segíti kialakítani az egészséges táplálkozás, életmód alapjait.	1.Felmérni a településen azokat a családokat, akiknél fellelhető a probléma. 2.Partnerek bevonása. Az érintett gyermekek számára különböző egészségnevelő fejlesztésének kialakítása. A cél folyamatos fenntartása, valamint eredményessége.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	1. Felmérni, hogy hány gyereket érint a probléma. 2. Felelősök bevonása 3. Megvalósítás 4. A hosszútávú cél megvalósítása a cél fenntartása érdekében.	Községi Önkormányzat, Civil szervezetek, Roma Nemzetiségi Önkormányzat	2023. 11. 29. (szerda)	Érintettek száma Felelősök beszámoltatása, partnerek javaslatai, elégedettsége	Emberi erőforrás	A fenntarthatóság az érdeklődési körökhöz igazodó témájú előadások, programok tartásától függ.	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Felzárkóztató képzés, szakképzések, tanfolyamok szervezése	A nők esetében tudható, hogy nagyfokú bérkülönbség, munkaerőpiacon való megkülönböztetés. Nehéz a gyermeket nevelő nők elhelyezkedési lehetőségei.	Nők és férfiak közötti megkülönböztetés a mérésük. Családbarát munkahelyek létesítése. Helyi szakképzések, felzárkóztató oktatás szervezése.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	1.Felmérni, hogy hány nőt érint a településen a probléma. 2.Intézmények, felelősök, Munkaügyi Központ bevonása. 3.Felzárkóztató oktatás, tanfolyamok szervezése. 4.Eredmények megvalósulása, felelősök véleményezése, kiértékelése a további tanfolyamok céljával.	Munkaügyi Központ, Községi Önkormányzat	2023. 11. 29. (szerda)	Érintettek száma Szakemberek beszámoltatása Következtetések levonása	Emberi erőforrás, Pályázati forrás	Az intézkedés fenntarthatóság az anyagi források rendelkezésre állásának függvényében alakul.	Nem releváns
2	Nők számára különböző szűrések szervezése	A kisgyermekes anyukák mentális, egészségügyi problémáival küzdenek.	Minél kevesebb nő szenvedjen mentális, egészségügyi problémával, közösségi életbe való aktivizálásuk, ösztönzésük.	Önkormányzat költségvetése	---	1.Felmérni, hogy hány nőt érint a probléma. 2.Felelősök bevonása. 3.Megvalósítás. 4.A várt eredmény megvalósulása. 5.Eredményesség, a cél fenntartása.	Védőnő, Házi orvos, Kórház, Önkormányzat	2023. 11. 29. (szerda)	Érintettek száma Megvalósult programok, szűrések Felelősök beszámoltatása.	Emberi erőforrás Pénzügyi forrás		Nem releváns

3	"Ugorj ki a szürke hétköznapokból!"	A községben hiányoznak a gyermekes anyákat érintő programok.	A célcsoport részére a programok szervezése a szürke hétköznapokból való kikapcsolódás érdekében. Cél: Az érintett személyek programokon való részvétele, életminőség javítása.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia	1. Adatgyűjtés az érintett személyek létszámára vonatkozóan 2. Az érdeklődési körök felmérése. 3. Az előadás témák és programok meghatározása. 4. Programszervezés	Polgármester	2023. 11. 29. (szerda)	A programokon résztvevő személyek 60%-a részt vesz.	Humán és pénzügyi erőforrás, tárgyi feltételek biztosítása.	A fenntarthatóság az érdeklődési körökhöz kapcsolódó témájú előadások, programok tartása és szervezése.	Nem releváns
4	Családon belüli és partnerkapcsolati erőszak megszüntetése	Családon belüli és partnerkapcsolati erőszak jelenléte.	A helyi közéletben a nők jelenlétének növelése. Tájékoztató beszélgetés a szervezése a védőnővel, valamint a család gondozóval, a női döntéshozatal jelentőségének megértetése.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia	A beszélgetésen az érintett személyek legalább 60 %-a részt vesz. A javaslat tétel vonatkozásában az aktivitás erőssége.	Polgármester	2023. 11. 29. (szerda)	Női szereplők számának növekedése.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása.	A nők érdeklődésének fenntartása a programot.	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés érdekében megbeszélés folytatása	A településen néhány intézmény nincs akadálymentesítve, ez miatt az idősek nehezen, vagy nem tudják megközelíteni. (pl.:posta, bolt)	Felmérni, hogy a településen hány intézményt érint a probléma. Intézmények felelőseinek bevonása Elérni kívánt cél megvalósítása	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	1.1.Felmérés,érntettek bevonása 2.Partnerek keresése 3.Megvalósítás 4.Eredmények ellenőrzése 5.Újabb megvalósítások	Tapsony Község Önkormányzata	2023. 11. 29. (szerda)	Teljes körűen akadálymentesített intézmények, létesítmények száma.	Pénzügyi forrás	A fenntarthatóságot az állam megőrzés biztosítja.	Nem releváns
2	Idős rászorultak napi segítése	Egyedül élő, beteg emberek napi teendőinek elvégzésének nehézsége a mindennapi teendőinek elvégzése céljából.	1.Felmérni a településen az idősek körében hány embert érint a probléma. 2.Teendők segítségével való megbeszélés. 3.Megvalósítás a cél érdekében 4.Fenntartás, eredményesség felmérése. Az idősek és felelősök beszámoltatása a megvalósulásról.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia	1.Felmérés 2.Bevonás 3.Megvalósítás 4.Eredményesség	Családsegítés	2023. 11. 29. (szerda)	Érintettek száma	humán, pénzügyi forrás	A fenntarthatóságot az időskorosztály megfelelő ösztönzése biztosítja a programokon való részvétel tekintetében.	Nem releváns
3	Egészségmegőrző előadások tartása	A településen elég nagy számmal vannak jelen az	1.Felmérni, hogy a településen az idősek körében milyen	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi	1.Felmérés 2.Programok szervezése	Háziorvos, Védőnő, Család- és gyermekjóléti Szolgálat	2023. 11. 29. (szerda)	1.Érintettek száma 2.érintettek	Pénzügyi lehetőségek	A fenntarthatóságot az időskorosztály megfelelő ösztönzése biztosítja a programokon való részvétel tekintetében.	Nem releváns

		idősek, akiknél gyakrabban alakulnak megbetegedések. A rendelkezésre álló adatok alapján magas csonttörések, ebből gyakoribbak, csonttöréssel járó balesetek.	betegségek fordulnak elő. 2.Konkrét egészségfejlesztő, megőrző programok megvalósítása helyi partnerek bevonásával. 3.Eredmény megvalósulása, fenntartása.		Felzárkózási Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia	3.Megvalósulás 4.Eredmények			elégedettsége 3.fenntarthatóság 4.eredményesség	Humán erőforrások	korosztály megfelelő ösztönzése biztosítja a programokon való részvétel tekintetében.	
4	Munkahelyteremtés az 55 év felettieknek	Valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységet szívesen végeznének az egészséges idősen nyugdíjasok. (egyrészt, hogy a jövedelmi helyzetükön javítsanak, másrészt csökkenjen az elmagányosodás érzetük), erre azonban kevés az esély, mert a térség kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzettel rendelkezik.	Az 55 év felettiek új munkába való állása.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia	1.Felmérni, hogy mennyi idős embert érint a probléma. 2.Felvenni a kapcsolatos felelőssel. 3.Intézkedés megvalósítása 4.Eredmények kiértékelése	Munkaügyi Központ	2023. 11. 29. (szerda)	Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek és tartós munkanélküliek arányának csökkenése. Az érintettek száma, elégedettsége	pénzügyi erőforrás	A fenntarthatóságot az idős korosztály megfelelő ösztönzése biztosítja, a programokon való részvétel tekintetében.	Nem releváns
5	Informatikai ismeretek megszerzése	A településen kevés idős embernek van számítógép kezeléséhez szaktudása.	1.Felmérni a településen az idősök körében az igényeket. 2.Számítógépes tanfolyamok megvalósítása 3.Eredmény megvalósulása, következtetések levonása, további tanfolyamok szervezése	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Idősügyi Nemzeti Stratégia	1.Felmérés, érintettek bevonása 2.Partnerek keresése 3.Megvalósítás 4.Eredmények ellenőrzése, következtetések levonása 5.Újabb megvalósítások	Könyvtár	2023. 11. 29. (szerda)	Érintettek száma Felelősök beszámoltatása, tanfolyam eredményessége, érintettek elégedettsége. Következtetések levonása.	Emberi erőforrás	A fenntarthatóságot a tanfolyamokra történő jelentkezések száma biztosítja.	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Munkahelyek keresése megváltozott munkaképességűeknek	A megváltozott munkaképességű munkavállalási nehézséggel küzdenek.	A fogyatékkal élők munkába való elhelyezkedésének segítése.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos	1.Felmérni, hogy hány fogyatékos él a településen. 2.Megbeszélések szervezése, egy megfelelő személy	Községi Önkormányzat, Munkaügyi Központ	2023. 11. 29. (szerda)	1.Érintettek száma 2.Felelősök beszámoltatása, érintettek javaslatai,	Emberi erőforrás	A fenntarthatóságot a fogyatékkal élők sajátos élethelyzeténe	Nem releváns

					Fogyatékosági Program	kijelölése, aki ezzel foglalkozik és tájékoztatja őket. 3.Megvalósítás 4.Eredmények ellenőrzése, cél a hosszútávú fenntartás az eredményesség érdekében			elégedettsége. 3.Következtetések levonása, arányosítás		k figyelembe vétele biztosítja.	
2	Célzott egészségügyi program szervezése a fogyatékkal élő személyek részére	Egészségügyi prevenciószolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetensége. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége.	1.Felmérni az intézkedés felelősével, hogy hány fogyatékos személyt érint a probléma. 2.Partnerek keresése. 3.Egészségügyi programok megvalósítása. 4.Beszámoló az eredményességről. 5.Esetleges további megvalósítások.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosági Program	1.Felmérés 2.Bevonás 3.Megvalósítás 4.Eredmény ellenőrzése 5.Következtetések levonása 6.Kiértékelése	Háziorvos	2023. 11. 29. (szerda)	1.Érintettek száma 2.Megvalósult egészségügyi programok száma. 3.Következtetések	1.Pályázati erőforrás 2.Emberi erőforrás 3.Pénzügyi forrás	A fenntarthatóságot a fogyatékkal élő személyek megfelelő ösztönzése biztosítja a programokon való részvétel tekintetében.	Nem releváns
3	Megfelelő információhoz való hozzájutás	A településen nem jutnak megfelelő információhoz a fogyatékkal élők.	1.Felmérni, hogy a településen hány fogyatékos él. 2.Megbeszélések szervezése, megfelelő személy kijelölése, aki ezzel foglalkozik és tájékoztatja őket a különböző információkról. 3.Eredmény megvalósulása, fenntartása, következtetések levonása.	Önkormányzat költségvetése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosági Program	1.Felmérés 2.Bevonás 3.Megfelelő személy kijelölése 4.Megvalósítás a cél elérése érdekében. 5.Eredmények ellenőrzése 6.Felelősök beszámoltatása. 7.Hosszútávú fenntartás.	Községi Önkormányzat, Család- és gyermekjóléti Szolgálat, Háziorvos	2023. 11. 29. (szerda)	1.Érintettek száma 2.Felelősök beszámoltatása 3.Érintettek javaslatainak elégedettsége 4.Következtetések levonása, arányosítása	Emberi erőforrás	A fenntarthatóságot a megbeszélésekben résztvevők száma biztosítja.	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

